

**OCENA STANU
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU MIĘDZYRZECKIEGO
W 2022 ROKU**

Powiatowa Stacja Sanitarno-
Epidemiologiczna
w Międzyrzeczu

Szanowni Państwo,

rok 2022 to kolejny rok, w którym Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu międzyrzeckiego podejmowała szereg inicjatyw związanych ze zdrowiem publicznym. W pierwszym kwartale ubiegłego roku zmagaliśmy się z kolejną falą zakażeń COVID-19. Choć pandemia koronawirusa nałożyła na inspekcję sanitarną dodatkowe obowiązki, walka z wirusem to tylko część naszych działań.

Podstawą naszej pracy – podobnie jak w latach ubiegłych jest – nadzór na bezpieczeństwie żywności i żywienia, wody pitnej i kąpielisk, higieną środowiska, higieną pracy, kosmetykami, środkami zastępczymi. W trosce o bezpieczeństwo najmłodszych mieszkańców powiatu kontrolujemy miejsca nauki i wypoczynku. Infrastruktura obiektów nauczania i wychowania, dostosowanie mebli, dostępność sanitariatów, a nawet ciężar plecaków i rozkład zajęć lekcyjnych mają ogromny wpływ na możliwości rozwoju dzieci i młodzieży. Ponadto prowadzimy akcje promocyjne i edukacyjne z dorosłymi i najmłodszymi mieszkańcami naszego powiatu. Szczególną uwagę organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przykładały do monitorowania sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, monitorowania zakażeń szpitalnych oraz wyszczepialności kolejnych młodych pokoleń mieszkańców naszego powiatu.

W ciągu ostatnich dwóch lat unowocześniono i usprawniono nasze narzędzia pracy po to, by jak najskuteczniej rozwiązywać problemy i być bliżej obywateli.

Wyrażam nadzieję, że przedstawione opracowanie stanu sanitarno – higienicznego będzie podstawą do podejmowania działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w naszym powiecie oraz ważnym źródłem wiedzy na temat działań inspekcji sanitarnej w minionym roku.

Poniższe opracowanie, jak również wiele innych interesujących informacji na temat działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Międzyrzeczu znajdą Państwo na stronie internetowej:

www.gov.pl/web/psse-miedzyrzecz/.

Zachęcamy również do odwiedzenia naszych stron w mediach społecznościowych:

www.facebook.com/profile.php?id=100066220224531

twitter.com/PMiedzyrzecz

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Międzyrzeczu
Magdalena Szczurek

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu międzyrzeckiego zawiera dane na dzień 31 grudnia 2022 roku.

SPIS TREŚCI

Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.....	4
1. Nadzorowane obiekty.....	4
2. Działalność kontrolno-represyjna.....	6
3. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów.....	7
4. Podsumowanie.....	14
Nadzór epidemiologiczny.....	16
1. Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych.....	16
2. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych.....	21
3. Podmioty lecznicze.....	23
4. Podsumowanie.....	26
Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców oraz stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	29
1. Nadzorowane obiekty.....	29
2. Działalność kontrolno-represyjna.....	31
3. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.....	32
4. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.....	37
5. Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej.....	38
6. Interwencje.....	45
7. Podsumowanie.....	45
Higiena procesów nauczania, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.....	46
1. Nadzorowane obiekty.....	46
2. Działalność kontrolno-represyjna.....	46
3. Stan techniczno-sanitarny nadzorowanych placówek.....	47
4. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz opieka stomatologiczna.....	48
5. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.....	50
6. Higiena procesów nauczania.....	51
7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.....	55
8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.....	56
9. Działanie edukacyjne podejmowane w zakresie higieny dzieci i młodzieży.....	57
10. Podsumowanie.....	59
Nadzór nad warunkami w środowisku pracy oraz działalność kontrolna w obszarze chemikaliów	60
1. Nadzorowane obiekty.....	60
2. Działalność kontrolno-represyjna.....	61
3. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutogennym.....	62
4. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi.....	63
5. Nadzór sanitarny w obszarze chemikaliów.....	63
6. Choroby zawodowe.....	66
7. Podsumowanie.....	67
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	68
1. Działalność kontrolna.....	68
2. Zajęte stanowiska w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.....	68
3. Podsumowanie.....	72
Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	73
1. Programy edukacyjne.....	74
2. Akcje i kampanie promujące zdrowie.....	77
3. Pozostałe działania.....	81
4. Podsumowanie.....	82

Zakres bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku obejmował kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego (tj.: nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, pobór próbek żywności do badań laboratoryjnych, wycofywanie z obrotu produktów ujętych w Systemie RASFF, nadzór nad suplementami diety i środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego w punktach sprzedaży detalicznej oraz oferowanych do sprzedaży przez Internet, udział w działaniach akcyjnych),
- warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (w tym pobór próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością).

1. Nadzorowane obiekty

W 2022 roku pracownicy Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku nadzorowali 612 obiektów, w tym:

- 589 zakładów żywieniowo-żywnościowych,
- 23 miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 1 zakład produkcji wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

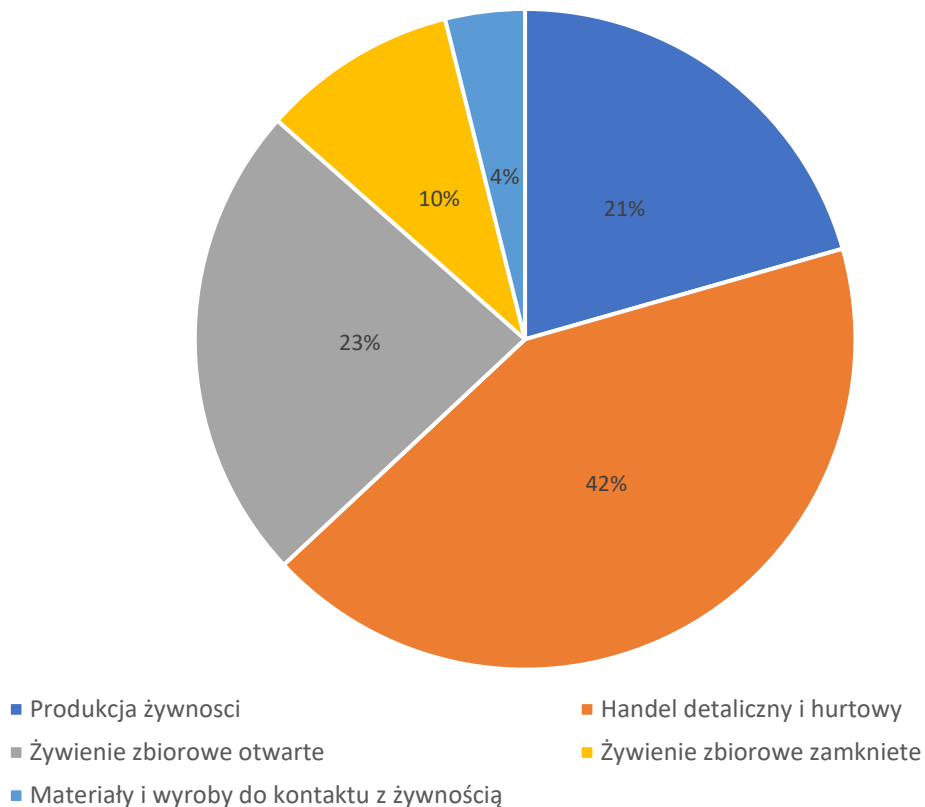
W stosunku do roku 2021 liczba obiektów wzrosła o 8 zakładów (2021r.- 604 obiekty).

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Tabela 1. Porównanie liczbowe głównych grup obiektów będących pod nadzorem PSSE Międzyrzecz w latach 2020-2022

L.p.	Główne grupy obiektów	Liczba obiektów		
		2020	2021	2022
1	Obiekty ogółem wg ewidencji	604	601	612
2	Wytwórnice lodów	2	2	2
3	Zakłady garmażeryjne	0	0	0
4	Piekarnie	9	8	6
5	Ciastkarnie	3	2	3
6	Sklepy i kioski spożywcze	178	166	160
7	Magazyny hurtowe	7	7	6
8	Zakłady żywienia zbiorowego (restauracje)	39	36	39
9	Punkty Małej Gastronomii (smażalnie, fast-food, pijalnie piwa)	74	67	68
10	Stołówki szkolne	15	15	15
11	Stołówki w przedszkolach	16	16	14

Odsetek zakładów na rynku spożywczym ujętych w rejestrze zakładów w 2022r.
wg rodzaju działalności.

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

2. Działalność kontrolno-represyjna

W roku 2022 przeprowadzono 345 kontroli sanitarnych w 268 obiektach, w tym 136 kontroli poza planem (kontrole: interwencyjne - 15, akcyjne - 48, w związku z RASFF - 23, sprawdzające - 25, odbiorowe - 25).

Spośród 14 interwencji zgłaszanych przez klientów 3 uznano za zasadne: dotyczące złej jakości produktów spożywczych oraz braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu 209 obiektów. 445 zakłady posiadają wdrożone zasady GHP/GMP, a w 367 zakładach wdrożono systemem HACCP.

W I kwartale 2022r. przeprowadzono 55 kontroli/wizytacji dotyczących zapobiegania rozprzestrzeniania się COVID-19.

Tabela 2. Stopień realizacji kontroli zaplanowanych na rok 2022

Ryzyko	Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli	Liczba skontrolowanych obiektów	% wykonania planu
Wysokie	70	68	97
Średnie	139	114	82
Niskie	38	27	71
Razem	247	209	85

Wydano 106 decyzji administracyjnych, w tym 25 decyzji zatwierdzenia zakładu, 12 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego, 25 decyzji zatwierdzających dodatkową działalność, 2 decyzje w zakresie zmiany terminu wykonania decyzji, 42 decyzje wykreślenia z rejestru. Wydano 52 zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów będących pod nadzorem PPIS.

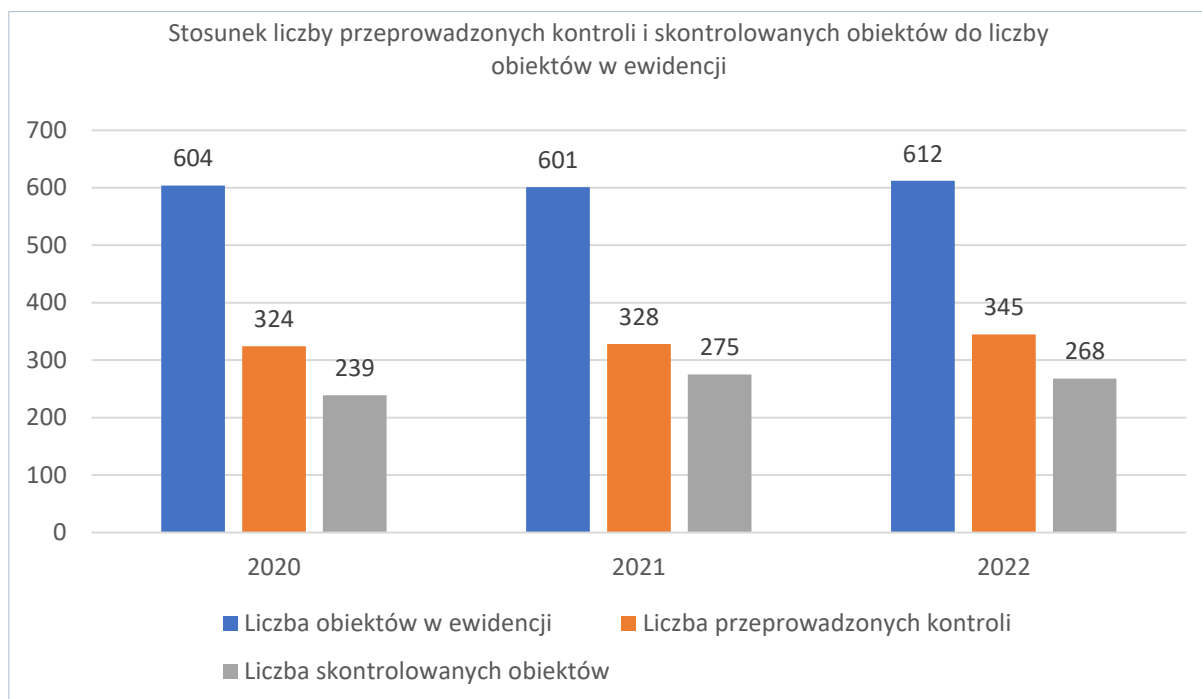
Wydano 66 decyzji opłatowych na łączną kwotę 5234 zł oraz 1 postanowienie o nałożeniu grzywny. Skierowano 4 wnioski o ukaranie do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.: 1 za produkcję i wprowadzanie do obrotu żywność w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzenia zakładu, 3 za rozpoczęcie prowadzenia działalności bez uzyskania wpisu do rejestru zakładów podlegającej urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2022 r. nałożono 30 mandatów karnych na kwotę 6.600,00 zł (w 2021 r. nałożono 36 mandatów na kwotę 4.300,00 zł). Ponadto nałożono 5 mandatów na łączną kwotę 450,00 zł w związku z nieprzestrzeganiem przez personel zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i rozporządzeń wydanych na podstawie delegacji w niej zawartych w tym w szczególności rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Średnia wartość mandatu wyniosła 198,00 zł.

Ogółem pobrano 141 prób do badań laboratoryjnych, z których 2 były kwestionowane.

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

4. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów

4.1. Zakłady produkcji żywności.

W ogólnej liczbie obiektów 612 - 126 stanowią producenci żywności. W grupie tej 98 to gospodarstwa rolne, w tym:

- 66 producentów pierwotnych,
- 15 producentów pierwotnych prowadzących jednocześnie działalność jako dostawcy bezpośredni,
- 3 producentów pierwotnych prowadzących jednocześnie rolniczy handel detaliczny,
- 14 producentów pierwotnych prowadzących dostawy bezpośrednie i rolniczy handel detaliczny (produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, rolniczy handel detaliczny).

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Ponadto, w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli, w grupie zakładów produkcji żywności znajdowały się:

- 2 wytwórnie lodów,
- 4 automaty do lodów,
- 6 piekarni,
- 3 ciastkarnie,
- 2 przetwórnice owocowo-warzywne,
- 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego,
- 1 wytwórnia suplementów diety,
- 5 producentów żywności w warunkach domowych,
- 4 inne wytwórnie żywności (prażalnia słonecznika, zakład konfekcjonowania produktów sypkich, suszarnia, wytwórnia półproduktów garmażeryjnych).

Przeprowadzono łącznie 30 kontroli sanitarnych w 26 obiektach. W większości przypadków nieprawidłowości nie stwierdzono. Wydano 4 decyzje merytoryczne (3 w grupie piekarni, 1 w grupie innych wytwórni żywności), mające na celu poprawę stanu techniczno-sanitarnego obiektów - stwierdzano zły stan techniczny ścian, sufitów, podłóg, drzwi, wyposażenia. W związku z rozpoczęciem prowadzenia działalności bez uzyskania wpisu do rejestru zakładów podlegającej urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w dwóch przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. Na przedsiębiorców nałożono kary pieniężne (w wysokości 1000zł i 2000zł).

4.2. Zakłady obrotu żywnością

Najliczniejszą grupę wśród miejsc obrotu żywnością stanowią sklepy spożywcze - 156, w tym 27 to supermarkety.

Ponadto do grupy tej zaliczamy:

- kioski spożywcze (4)
- magazyny hurtowe (6)
- inne obiekty, w których prowadzona jest sprzedaż środków spożywczych (56)
- apteki i punkty apteczne (19)
- obiekty ruchome i tymczasowe (5)
- środki transportu (12).

W roku 2022 przeprowadzono ogółem 125 kontroli w sklepach (w tym 29 w supermarketach), 2 w kioskach spożywczych, 22 w aptekach i punktach aptecznych, 3 w magazynach hurtowych, 12 w innych obiektach obrotu żywnością, 3 kontrole środków transportu.

Wydano 26 decyzji administracyjnych, 10 decyzji zatwierdzenia zakładu. Nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 1900 zł.

Najczęściej występujące uchybienia:

- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji kontroli wewnętrznej,
- sprzedaż przeterminowanych środków spożywczych,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- zły stan higieniczno- sanitarny zakładów.

W roku 2022 w aptekach i punktach aptecznych przeprowadzono 18 kontroli interwencyjnych, w związku z wycofaniem z obrotu suplementu diety niespełniającego wymogów prawnych (obecność monakoiny K w dawce powyżej 3mg) oraz 4 kontrole w związku z powiadomieniami w Systemie RASFF dotyczącymi wycofania suplementu diety, do produkcji którego użyto surowiec kwestionowany z powodu wykrycia w nim białka orzeszków ziemnych.

4.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

W roku 2022 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu znajdowały się 134 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym:

- 39 restauracji,
- 68 zakładów malej gastronomii,
- 23 obiekty ruchome i tymczasowe,
- 13 gospodarstw agroturystycznych.

Przeprowadzono 86 kontroli sanitarnych w 66 obiektach. Wydano 11 decyzji zatwierdzenia zakładów. Wydano 19 decyzji administracyjnych, nałożono 11 mandatów karnych na sumę 3600 zł. Skierowano 1 wniosek do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej, w związku z produkcją i wprowadzaniem do obrotu żywności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzenia zakładu.

Najczęściej stwierdzane uchybienia w zakładach żywienia zbiorowego otwartego to:

- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji kontroli wewnętrznej,
- zły stan sanitarny zakładu,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia.

4.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W roku 2022 funkcjonowało 59 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym:

- 2 stołówki w domach wczasowych,
- 3 bloki żywienia w szpitalach,
- 1 kuchnia niemowlęca,
- 6 bloków żywienia w domach opieki społecznej,
- 3 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka,
- 15 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w domu dziecka,
- 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych,
- 2 stołówki w bursach i internatach,

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

- 1 stołówka na koloniach i obozach,
- 14 stołówek przedszkolnych,
- 10 innych zakładów żywienia.

Przeprowadzono 54 kontrole sanitarne w 40 obiektach, w tym 2 kontrole interwencyjne.

Nałożono 5 mandatów karnych na sumę 700 zł za niezachowanie należytego stanu sanitarnego oraz nieprawidłowości w realizacji systemu HACCP. Wydano 7 decyzji administracyjnych.

Pobrano 2 próbki posiłku całodziennego: w domu pomocy społecznej oraz szpitalu - próbki niekwestionowane.

W roku 2022 przeprowadzono 6 kontroli tematycznych, we wszystkich nadzorowanych domach opieki społecznej, w związku z pismem Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. polecającym przeprowadzenie kontroli domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób niesprawnych intelektualnie, w celu oceny stanu sanitarno- higienicznego, jakości żywienia oraz ciągłości zaopatrzenia i wykorzystania środków czystości i ochrony indywidualnej pracowników. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno- higienicznego. Wykazano nieprawidłowości dotyczące jakości żywienia (np. brak produktów mlecznych fermentowanych, brak zdrowych tłuszczów jedno i wielonienasyconych, podawanie potraw trudnostrawnych, zbyt mały udział w diecie świeżych owoców i warzyw). O stwierdzonych nieprawidłowościach poinformowano LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz Starostę Powiatowego, a kierujących placówkami zobowiązano do niezwłocznego wprowadzenia zmian, mających na celu wyeliminowanie błędów żywieniowych.

W roku 2022 skontrolowano 15 bloków żywienia w szkołach i przedszkolach. W związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty - podczas kontroli tych obiektów zwracano szczególną uwagę na żywienie dzieci i młodzieży zgodnie z w/w rozporządzeniem (nieprawidłowości nie stwierdzono).

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Przeprowadzono 3 kontrole klasyfikacyjne w ramach urzędowej kontroli żywności w blokach żywienia w szpitalach. Przeprowadzone kontrole wykazały poprawę jakości żywienia pacjentów w stosunku do lat ubiegłych.

4.5. Zakłady usług cateringowych

W roku 2022 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu funkcjonowały 3 zakłady usług cateringowych.

Przeprowadzono 4 kontrole, w tym 3 klasyfikacyjne (planowe) i 1 interwencyjną (niepotwierdzoną). Jedna kontrola klasyfikacyjna wykazała uchybienia dotyczące stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia- wydano decyzję administracyjną.

4.6. Wytwórnice materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu przedmiotami użytku.

Przeprowadzono 2 kontrole w związku z powiadomieniami w Systemie RASFF oraz koniecznością wycofania z obrotu wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- Szczypce uniwersalne - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji 4,4 diaminodifenylometanu (4,4 MDA), aniliny oraz sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- Talerz ceramiczny dla dzieci- stwierdzenie migracji ołowiu na poziomie $1,5 \pm 0,4$ mg/dm².

4.7. Pobór próbek do badań laboratoryjnych

W roku 2022 pobrano łącznie 141 próbek żywności oraz wyrobów do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych.

Kierunki badań w roku 2022 to: mikrobiologia, substancje dodatkowe, metale, pestycydy, mikotoksyny, skażenia promieniotwórcze, zawartość witamin i składników mineralnych, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, azotany, WWA - wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, migracja formaldehydu, parametry jełczenia, zawartość glutenu, akryloamid, GMO, alkaloidy tropanowe, parametry czystości substancji dodatkowych, wartość energetyczna i odżywcza posiłków, znakowanie.

Badania wykonywane były przez akredytowane laboratoria badawcze w Gorzowie Wlkp, Bydgoszczy, Poznaniu, Rzeszowie, Wrocławiu, Krakowie, Warszawie.

Kwestionowano 2 próbki:

- ziarno żyta- w którym stwierdzono obecność szkodników żywnościowych (żywych i martwych) oraz ich pozostałości,
- filet z piersi kurczaka- w którym stwierdzono szczep bakteryjny *Escherichia coli* oporny na cefalosporyny.

5. Podsumowanie

1. W 2022 roku z zaplanowanych 247 kontroli wykonano 209, co stanowi 84,61% planu.
2. Poza planowymi kontrolami wynikającymi z planów pracy Sekcji, przeprowadzano kontrole tematyczne i akcyjne dotyczące:
  - przestrzegania nakazów i zakazów związanych z wystąpieniem epidemii Covid-19 (I kwartał),
  - wycofywania z obrotu środków spożywczych w ramach działań w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz w wyniku zgłoszonych interwencji,
  - oceny stanu sanitarno- higienicznego i jakości żywienia w domach opieki społecznej,
  - legalności pochodzenia ryb w punktach sprzedaży i zakładach żywienia zbiorowego (w związku z sytuacją śnięcia ryb na rzece "Odrze"
3. Stan sanitarny obiektów utrzymuje się praktycznie na jednakowym poziomie we wszystkich grupach. Zapewne duże znaczenie ma tu wdrożenie zasad dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej i systemu HACCP. 445 zakładów posiadaj wdrożone zasady GHP/GMP, a w 367 zakładach wdrożono systemem HACCP. Przeprowadzane rekontrole wykazywały na ogół poprawę stanu sanitarnego i technicznego obiektów.
4. W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego wzmożono nadzór nad: obrotem grzybami, pochodzeniem ryb, wieprzowiny i dziczyzny, sprzedażą lub użyciem materiałów/wyroborów do kontaktu z żywością z tworzyw sztucznych zawierających w swym składzie niedozwolone biosubstancje (mielony lub sproszkowany bambus, kukurydzę, inne substancje roślinne), sposobem przechowywania pieczywa bezglutenowego bez opakowań oraz napojów zimnych oferowanych do sprzedaży.
5. Wspólnie z przedstawicielami Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Promocji Zdrowia, przy udziale Państwowej Straży Pożarnej i Policji przeprowadzono kontrole wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.
6. W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną w roku 2022 wzmożono nadzór nad produktami pochodzenia zwierzęcego tj. źródłem pochodzenia mięsa wieprzowego i dziczyzny oraz gospodarką odpadami gastronomicznymi (w związku z zagrożeniem ASF). Przeprowadzono wspólnie kontrole tematyczne dotyczące identyfikowalności mięsa oraz terminów przydatności do spożycia w działach mięsnych w sklepach wielkopowierzchniowych, w których prowadzi się rozbiór tusz, półtuszy i elementów wieprzowych.
7. W ramach współpracy w Lubuskim Wojewódzkim Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno- Spożywczych w Zielonej Górze PPIS w Międzyrzeczu co kwartał przysyłał informacje o podmiotach z terenu powiatu międzyrzeckiego, którzy realizują rolniczy handel detaliczny żywnością pochodzenia niezwierzęcego.
8. W ramach współpracy z Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp., raz w roku przekazujemy drogą elektroniczną aktualny rejestr podmiotów wprowadzających do obrotu środki spożywcze oraz prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w sprzedaży produktów „na odległość” (sprzedaży wysyłkowej).

**STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW
DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ**

9. W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcją Ochrony Środowiska zaplanowano kontrole 4 gospodarstw rolnych uprawiających owoce miękkie. Przeprowadzono łącznie 6 kontroli gospodarstw rolnych produkujących owoce miękkie (borówka, truskawka, malina). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
10. W roku 2022 nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Państwową Inspekcją Farmaceutyczną.

Jednym z najważniejszych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu monitoruje sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu międzyrzeckiego poprzez nadzór i koordynowanie dochodzeń epidemiologicznych, kontrolę wykonawstwa obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nadzór nad warunkami higieniczno – sanitarnymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Nadzór epidemiologiczny nałożone obowiązki wykonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

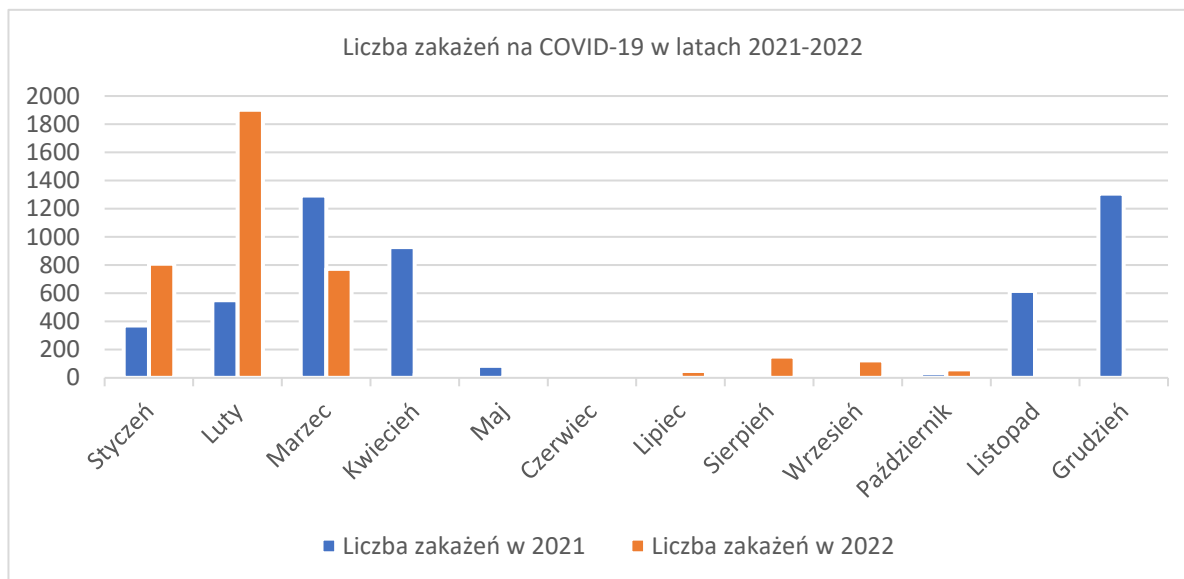
1. Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych w 2022 roku

1.1. SARS-CoV-2/COVID 19

W 2022 roku zarejestrowano 3946 przypadków zakażeń SARS-CoV-2/Covid-19 (co stanowiło ogólną zapadalność na poziomie 7112,9 na 100 tys. ludności). Liczba przypadków była mniejsza o 1256 w porównaniu z rokiem 2021, w którym zarejestrowano 5202 przypadki zakażeń SARS-CoV-2 (zapadalność wynosiła 9377,0 na 100 tys. ludności). W 2022 roku zarejestrowano 35 zgonów i 125 hospitalizacji z powodu COVID – 19. W okresie styczeń – marzec 2022 odnotowano największą liczbę zachorowań – 3486 przypadków.

Poniższy wykres przedstawia liczbę zakażeń na COVID-19 w latach 2021-2022 z podziałem na miesiące.

1.2. Grypa i zakażenia grypopochodne

Całkowita liczba zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne wyniosła 7591 przypadków i była wyższa o 4923 w stosunku do 2021 roku (w 2021 roku zarejestrowano 2668 osoby). Nie zarejestrowano zgonów z powodu grypy. Wśród wymienionej liczby zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne, laboratoryjnie potwierdzono 10 przypadków, w tym u dzieci w wieku od 0-14 lat – 5 przypadków zachorowań na grypę.

W 2022 roku przeciw grypie 1302 osób, co stanowi 2,34% wszystkich mieszkańców powiatu międzyrzeckiego.

1.3. Gruźlica

W roku 2022 zarejestrowano 1 przypadek gruźlicy, zapadalność wynosiła 1,7 na 100 tys. ludności, tyle samo co w porównywanym 2021 roku. Zachorowalność na gruźlicę od lat utrzymuje się na niskim poziomie. Zgłoszenia zachorowań na gruźlicę i dodatnich wyników badań laboratoryjnych na podstawie których powiatowe stacje sanitarno – epidemiologiczne rejestrują zachorowania przekazywane są do Zakładu Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą Płuc w Warszawie, gdzie zgodnie z decyzją Głównego Inspektora Sanitarnego prowadzony jest krajowy rejestr zachorowań na gruźlicę.

1.4. Choroby zakaźne objęte programem szczepień ochronnych

W roku 2022 w powiecie międzyrzeckim nie zarejestrowano żadnego przypadku: odry, różyczki, krztuśca, tężec oraz poliomyelitis, podobnie jak w porównywanym roku 2021. Zarejestrowano natomiast 2 przypadki świnki (zapadalność 3,6 na 100 tys. ludności), których w roku 2021 nie odnotowano.

1.5. Wirusowe zapalenie wątroby typu A, B, C

- W roku 2022 nie zarejestrowano żadnego zachorowania na WZW typu A, podobnie jak w roku 2021.
- Na przewlekłe WZW typu B i BNO w roku 2022 zachorowały 2 osoby (zapadalność na 100 tys. ludności wyniosła 3,4) i stanowi to wzrost w stosunku do roku 2021, kiedy nie odnotowano żadnego zachorowania.
- W powiecie międzyrzeckim w 2022 roku nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na WZW typu C (w 2021 roku, zarejestrowano 2 przypadki – zapadalność 3,4 na 100 tys. ludności).

1.6. Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

Choroby szerzące się drogą pokarmową takie jak: dur brzuszny, dury rzekome, zatrucie pokarmowe jadem kiełbasianym i gronkowcowe oraz zbiorowe zatrucia pokarmowe w roku 2022 nie wystąpiły.

- **SALMONELLOZA** – 4 przypadki, w tym 3 osoby hospitalizowano. W 3 przypadkach było to zatrucie pokarmowe, w 1 przypadku Salmonelloza przebiegała jako inne zakażenie pozajelitowe (pałeczki *Salmonella* wyh. W wymazie z gardła). Zapadalność wynosiła 7,2/100 tys. ludności i była mniejsza o 10,2 w porównaniu z rokiem 2021. W 1 przypadku zakażenie zakończyło się zgonem.
- **ZAKAŻENIA CLOSTRIDIODES DIFFICILE** – zarejestrowano 18 przypadków (zapadalność 34,2/100 tys. ludności). Stwierdzono znaczny wzrost (o 12 przypadków tj. 300%) w stosunku do 2021 roku. Wszystkie przypadki hospitalizowano, z powodu zakażenia 2 osoby zmarły.
- **WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE NIEOKREŚLONE** – zarejestrowano 129 przypadków, co stanowi zapadalność na poziomie 232,52 na 100 tys. ludności. Stwierdzono znaczny wzrost (o 87 przypadków, tj. ponad 200%) w stosunku do 2021 roku. Wszystkie przypadki hospitalizowano.

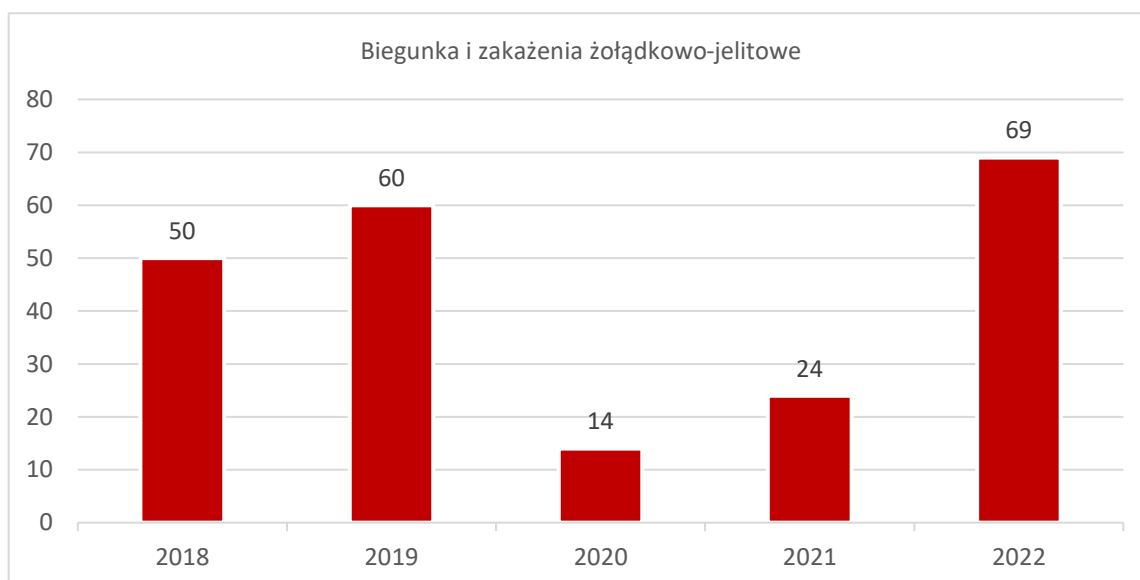
➤ **WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE – OKREŚLONE, W TYM:**

Rotawirusy – w roku 2022 zarejestrowano 15 przypadków (zapadalność 27/100 tys. ludności), stanowi to 3 – krotny wzrost w stosunku do 2021 roku.

Norowirusy – w roku 2022 zarejestrowano 4 przypadki (zapadalność 10,5/100 tys. ludności) i jest o 2 przypadki niższa w stosunku do 2021 roku

Adenowirusy – w roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki (zapadalność 7,2 /100 tys. ludności), w porównywanym 2021 roku nie zarejestrowano żadnego zachorowania.

- **BIEGUNKA I ZAKAŻENIA ŻOŁĄDKOWO – JELITOWE O PRAWDOPODOBNIIE ZAKAŻNYM POCZODZENIU** – zarejestrowano 390 przypadków (zapadalność 704/100 tys. ludności), co oznacza znaczny wzrost o 258 przypadków w stosunku do 2021 roku. Hospitalizacji wymagało 69 przypadków. Wśród wszystkich zarejestrowanych w 2022 roku przypadków – 75 dotyczyło dzieci do lat 2.

1.7. Neuroinfekcje

W 2022 roku w powiecie międzyrzeckim zarejestrowano 4 przypadki (zapadalność 7,2/100 tys. ludności), w porównaniu do 2021 roku (3 przypadki) stanowi to nieznaczny wzrost liczby zachorowań. Wszystkie przypadki hospitalizowano.

1.8. Choroby odzwierzęce

- **Borelioza** – w 2022 roku zarejestrowano 21 przypadków zachorowań na boreliozę (zapadalność 37,8/100 tys. ludności), w tym 1 przypadek neuroboreliozy. Zapadalność była nieznacznie wyższa w porównaniu do 2021 roku (zapadalność 34,2/100 tys. ludności).
- **Szczepienia p/wściekliznie** – poekspozycyjnie zaszczepiono 8 osób, zapadalność wynosiła 14,4/100 tys. i była nieznacznie wyższa niż w 2021 roku (zapadalność 10,8/100 tys.).

1.9. Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2022 w powiecie międzyrzeckim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na kiłę oraz rzeżączkę.

Zakażenia HIV – zarejestrowano 3 nowe przypadki zakażenia HIV (zapadalność 3,4/100 tys.), w porównywanym 2021 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku zakażenia.

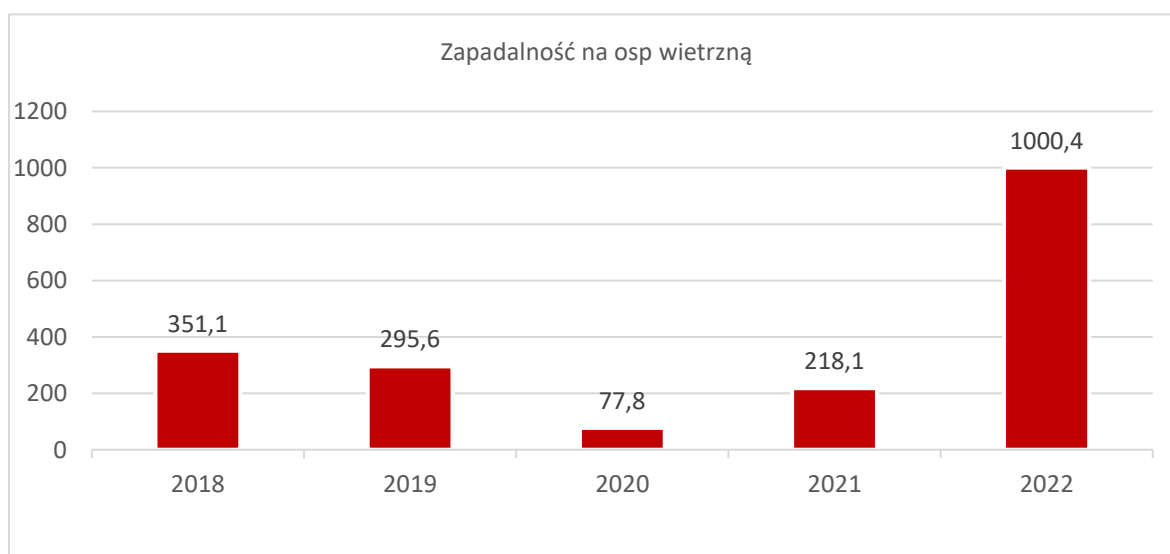
1.10. Płonica

W 2022 roku zarejestrowano 61 przypadków (zapadalność 109,9/100 tys.) co stanowi blisko 3 – krotny wzrost zachorowań w stosunku do 2021 roku (21 przypadków).

1.11. Ospa wietrzna

W 2022 roku zarejestrowano 555 przypadków ospy wietrznej (zapadalność 1000,4/100 tys.) i był to 4 – krotny wzrost w porównaniu do 2021 roku (124 przypadki, zap. 218,1/100 tys.)

2. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych

Obowiązek wykonywania szczepień ochronnych w Polsce wynika z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 roku w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Główny Inspektor Sanitarny co roku opracowuje Program Szczepień Ochronnych, biorąc pod uwagę potrzeby epidemiologiczne, możliwości ekonomiczne i technologiczne wprowadzenia kolejnych preparatów szczepionkowych. Program składa się z kalendarza szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży oraz osób narażonych w szczególny sposób na zakażenia, a także kalendarza szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia.

2.1. W roku 2022 realizacja Programu Szczepień Ochronnych prowadzona była w 13 podmiotach leczniczych w punktach szczepień spełniających wymogi gabinetu diagnostyczno-zabiegowego w którym wykonano kontrole. Podczas kontroli sprawdzano stan sanitarno-techniczny punktów szczepień, realizacją PSO, zachowanie łańcucha chłodniczego w obiekcie i podczas transportu preparatów szczepionkowych, prawidłowe dokumentowanie wykonanych szczepień, prowadzenie dokumentacji związanej ze zgłaszaniem niepożądanych odczynów poszczepiennych.

2.2. W roku 2022 do Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Międzyrzeczu nie zgłoszono żadnego niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) .

2.3. W ramach prowadzonego nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych w roku 2022 stwierdzono, że liczba rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych oraz liczba dzieci, u których nie zrealizowano szczepień ochronnych zgodnie z PSO w 2022 roku podobnie jak w latach ubiegłych ma tendencję wzrostową (80 odmów w 2022, 74 odmowy w 2021, 67 odmów w roku 2020). Sytuacja pandemiczna w kraju wpłynęła znacząco na pogłębienie się zjawiska negatywnej postawy rodziców wobec uodpornienia swoich dzieci. Nie bez znaczenia na powyższą sytuację miała działalność ruchów antyszczepionkowych, obawa przed NOP oraz wzrost zainteresowania medycyną alternatywną.

2.4. W roku 2022 w powiecie międzyrzeckim urodziło się 361 noworodków, a opieką objętych było 10627 dzieci i młodzieży do 19 roku życia. Wykonawstwo szczepień na terenie powiatu międzyrzeckiego w roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj szczepienia	2021			2022		
	Ilość osób podlegających szczepieniom ochronnym	Ilość osób zaszczepionych	% zaszczepienia w rocznikach	Ilość osób podlegających szczepieniom ochronnym	Ilość osób zaszczepionych	% zaszczepienia w rocznikach
BCG	455	444	97,6	361	355	98,3
WZW typ B	455	441	96,9	361	357	98,8
Błonica, tężec	463	448	96,8	455	452	99,4
Krztusiec	463	448	96,8	455	452	99,4
Polio	463	448	96,8	455	452	99,4
Haemophilus typu b	463	463	100	455	453	99,5
Odra Świnka Różyczka	463	424	91,5	455	335	73,6

3. PODMIOTY LECZNICZE

3.1. Działalność kontrolno-represyjna

Sekcja Epidemiologii objęła kontrolami: oddziały szpitalne wraz z infrastrukturą diagnostyczną i leczeniem specjalistycznym, domy pomocy społecznej, gabinety stomatologiczne, prywatne gabinety lekarskie, pracownie diagnostyczne w lecznictwie otwartym, przychodnie POZ .

Poniższa tabela przedstawia zestawienie działalności:

Rok	Ilość przeprowadzonych kontroli	Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych	Wydane decyzje		Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów
			Merytoryczne	Płatnicze		
2021	50	5628	38	4	3	600
2022	148	5311	16	5	0	0

3.2. Sytuacja epidemiologiczna w nadzorowanych podmiotach działalności leczniczej – stan sanitarny, ogniska epidemiczne, zakażenia, kolonizacje, czynniki alarmowe.

3.2.1. Nadzorowane podmioty lecznicze

Pod nadzorem PPIS w Międzyrzeczu znajdowało się 125 obiektów, w tym: 61 obiektów wysokiego ryzyka, 4 obiekty średniego ryzyka oraz 60 obiektów niskiego ryzyka. Do obiektów wysokiego ryzyka zalicza się szpitale oraz poradnie, przychodnie i gabinety lekarskie, w których wykonywane są zabiegi inwazyjne, do obiektów średniego i niskiego ryzyka zalicza się DPS-y oraz pozostałe poradnie, przychodnie i gabinety lekarskie, w których świadczone są usługi medyczne bez naruszania ciągłości tkanek.

3.2.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych

Szpitale:

- Szpital spółka z o.o. w Międzyrzeczu, który nie dostosował wszystkich pomieszczeń udzielania świadczeń medycznych do obowiązujących wymagań; zarówno w roku 2021, jak i w 2022r. zarządzający szpitalem zwracali się kilkakrotnie do PPIS w Międzyrzeczu o prolongowanie terminów wyznaczonych w wydanych decyzjach, argumentując prośby głównie brakiem środków finansowych; decyzje dotyczyły Bloku Operacyjnego z Punktem Sterylizacji, wszystkich Oddziałów zabiegowych i niezabiegowych oraz Laboratorium diagnostycznego;
- Szpital w Skwierzynie – w latach 2021 i 2022 wydano decyzje w zakresie przeprowadzenia remontu w salach pacjentów, korytarzach w ZOL nr1 i 2 oraz Izbie Przyjęć;
- Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu - Obrzycach – w roku 2022 wydano decyzje dotyczące wyremontowania pomieszczeń w oddziale nr 15, ZOL nr 18 i ZOL nr 2.

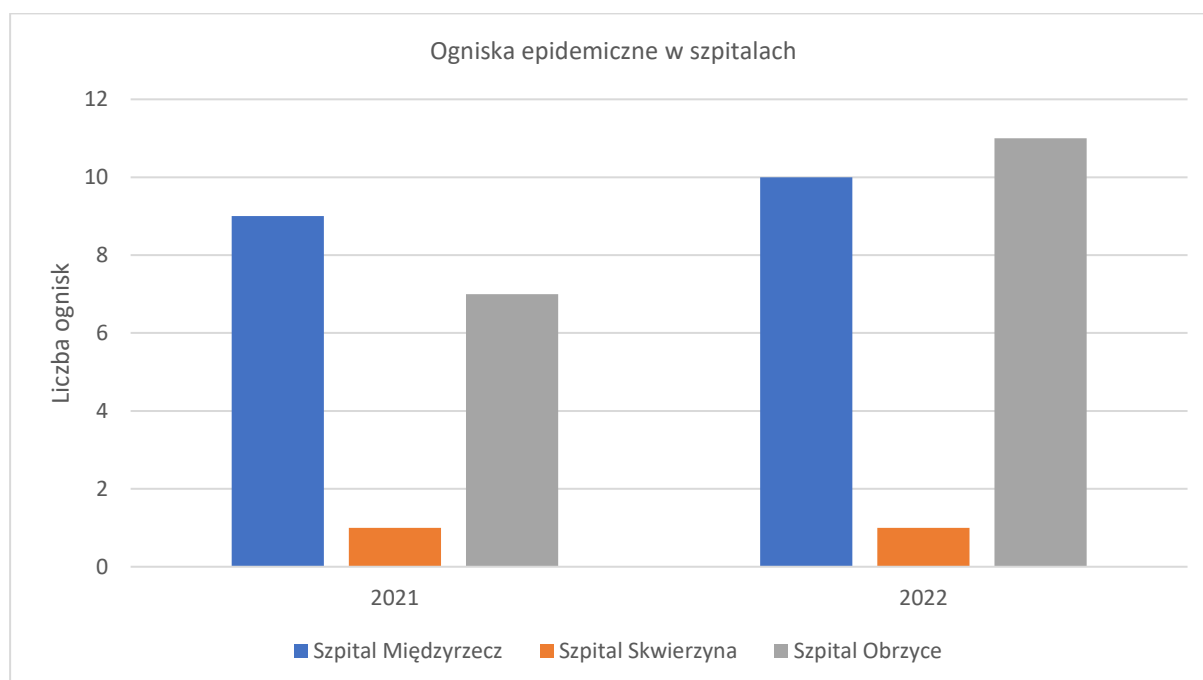
Poradnie, Przychodnie, Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie - stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Domy Pomocy Społecznej - w pięciu DPS stan sanitarny nie budził zastrzeżeń, w DPS w Jasieńcu wydano zalecenia pokontrolne dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń oraz nieprawidłowej dokumentacji dotyczącej profilaktyki zakażeń (brak uaktualnionych procedur wg obowiązujących wytycznych).

3.2.3. Ogniska epidemiczne

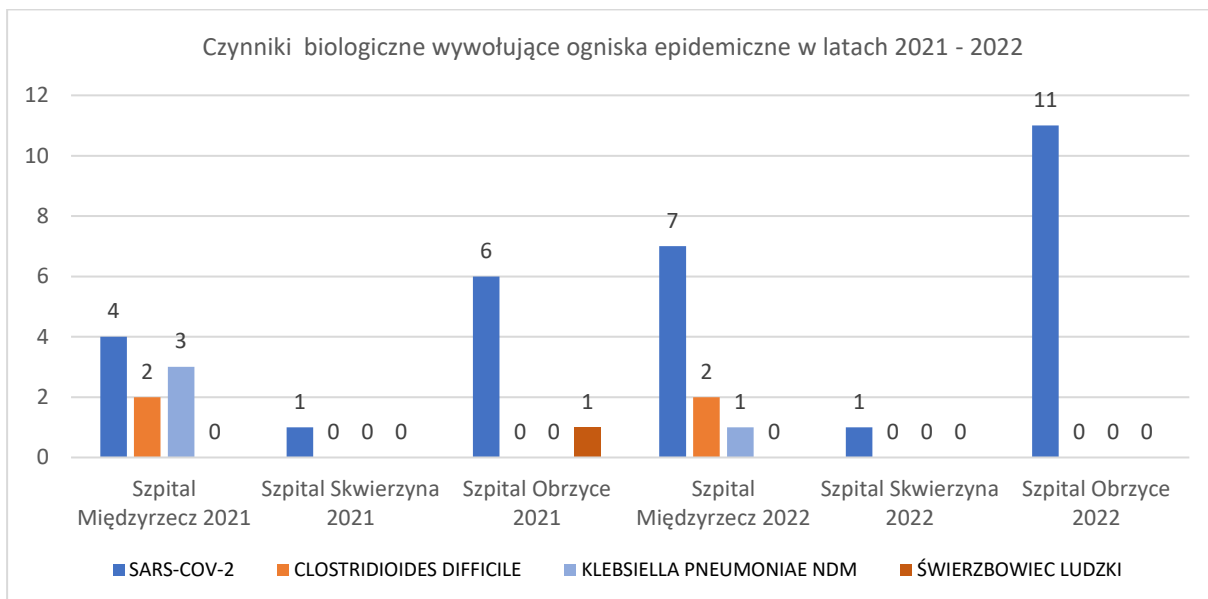
W roku 2022 zarejestrowano 22 ogniska epidemiczne wywołane następującymi patogenami alarmowymi:

- Szpital Międzyrzecki sp. z o.o. - 10 ognisk, w tym wywołanych SARS-COV-2 – 7 ognisk, wywołanych *Clostridioides difficile* - 2 ogniska oraz wywołanych *Enterobacteriaceae Klebsiella pneumoniae* NDM - 1 ognisko,
- SP Szpital dla NiPCh (Obrzyce) – 11 ognisk wywołanych SARS-CoV-2,
- NZOZ Szpital w Skwierzynie – 1 ognisko wywołane SARS-CoV-2.

W 2022 roku zarejestrowano o 5 ognisk epidemicznych więcej niż w roku 2021 (17 ognisk epidemicznych).

3.2.4. Analiza raportów rocznych o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitali w zakresie nadzoru nad czynnikami alarmowymi.

Czynniki alarmowe wyizolowane od hospitalizowanych pacjentów przedstawia poniższa tabela.

Czynniki alarmowe	Szpital w Międzyrzeczu		Szpital w Obrzycach		Szpital w Skwierzynie	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Clostridioides difficile	25	22	4	0	7	2
Staphylococcus aureus MRSA	11	16	0	0	4	0
Enterobacter cloacae complex ESBL	1	4	1	0	2	1
Acinetobacter baumannii complex	12	25	0	0	0	0
Pseudomonas aeruginosa	5	6	0	0	0	0
Klebsiella pneumoniae ESBL, NDM, OXA - 48	25	16	5	2	15	4
Enterococcus faecium VRE	5	3	0	0	0	0
Rotavirus	12	46	0	0	0	0
Norowirus	10	6	0	0	0	0
Escherichia coli ESBL	0	18	3	1	7	8
Clostridium perfringens	0	3	0	1	0	1
Enterococcus faecalis VRE	0	0	0	0	1	0

3.2.5. Zakażenia, kolonizacje patogenami chorobotwórczymi wielolekoopornymi

Niekorzystnym zjawiskiem epidemiologicznym w zakresie zakażeń szpitalnych obserwowanym w całym kraju jest szerzenie się zakażeń wywołanych przez pałeczkę Gram (-) *Klebsiella pneumoniae* typu NDM (New Delhi) wytwarzające karbapenemazy, a także inne betalaktamazy o rozszerzonym spektrum substratowym (MBL, KPC, OXY-48, ESBL) wykazujące oporność na wszystkie dostępne antybiotyki. W związku z powyższym od kilku lat prowadzony jest nadzór epidemiologiczny dotyczący występowania pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy wśród hospitalizowanych pacjentów w nadzorowanych szpitalach.

W podległych PSSE w Międzyrzeczu szpitalach prowadzono działania mające na celu minimalizowanie rozprzestrzeniania się zakażeń wywołanych wielolekoopornymi patogenami chorobotwórczymi, które polegają m.in. na: przeprowadzaniu badań przesiewowych u pacjentów przy przyjęciu do szpitala celem uzyskania oceny jego sytuacji epidemiologicznej, przestrzeganiu zasad izolacji, kohortacji wobec pacjentów zakażonych lub skolonizowanych, wykonywaniu dezynfekcji pomieszczeń medycznych i sprzętu medycznego preparatami o szerokim spektrum działania, wykonywaniu wewnętrznych kontroli z zakresu przestrzegania procedur epidemiologicznych przez personel medyczny, edukacji pacjentów przebywających w szpitalach i po wypisie z niego oraz ich rodzin na temat zasad właściwego postępowania w celu zapobiegania zakażeniom krzyżowym.

3.3. Działania edukacyjne podejmowane w zakresie epidemiologii

W związku z pandemią Covid-19 oraz celem prewencji zakażeń krzyżowych w latach 2021 i 2022 pracownicy Epidemiologii organizowali szkolenia z zakresu, m.in. prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk w formie warsztatów praktycznych z użyciem specjalistycznej lampy UV, aktualnych zagrożeń epidemicznych, z zasad wykonywania procesów dekontaminacji sprzętu medycznego i powierzchni w placówkach medycznych oraz z profilaktyki chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych.

PSSE w Międzyrzeczu pełniło również nadzór nad kilkoma regionalnymi konferencjami epidemiologicznymi dla personelu medycznego.

4. Podsumowanie

1. W roku 2022 sytuacja epidemiologiczna w powiecie międzyrzeckim szczególnie w zakresie chorób o etiologii wirusowej była dynamiczna. Wzrost zachorowań osiągnął poziom rejestrowany przed pandemią.
2. W pierwszym kwartale 2022 roku dominowały w powiecie międzyrzeckim głównie zachorowania na COVID-19.
3. Od października do końca 2022 roku nastąpił 2,5 - krotny wzrost zachorowań grypopodobnych/grypowych w stosunku do roku 2021, co wpisuje się w tendencję ogólnopolską.
4. Odnotowano spadek zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, nie odnotowano chorób przenoszonych drogą płciową, a także Wirusowego Zapalenia Wątroby typu C.
5. Pozostałe analizowane w powyższym opracowaniu choroby zakaźne pozostają na podobnym od lat, stałym poziomie.

6. Działalność kontrolna w podmiotach leczniczych przebiegała zgodnie z planem kontroli, na poziomie sprzed pandemii COVID-19. W wyniku przeprowadzonych w 2022 roku kontroli ustalono, że poziom dostosowania poszczególnych jednostek organizacyjnych nadzorowanych szpitali do obowiązującego prawa przedstawia się następująco:

- Grupa Nowy Szpital w Skwierzynie – poszczególne jednostki organizacyjne szpitala dostosowane są w 100% do obowiązujących wymagań. W roku 2022 wydano 1 decyzję administracyjną na stan sanitarno – techniczny (ZOL).
- SP Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu pozostaje 1 decyzja administracyjna z programu dostosowania, częściowo wykonana. Ponadto w 2022 roku wydano 2 decyzje administracyjne na stan sanitarno – techniczny.
- Szpital Międzyrzecki również w 2022 roku nie wykonał lub wykonał częściowo obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi z programu dostosowania. Dyrekcja szpitala zwracała się z prośbą do PPIS o prolongowanie terminów wyznaczonych w wydanych decyzjach, argumentując prośby brakiem środków finansowych lub rozpoczęciem procedur w celu wykonania nałożonych obowiązków. Ponadto w 2022 roku wystawiono 1 decyzję administracyjną na stan sanitarno – higieniczny w trybie natychmiastowego wykonania - obowiązek wykonano.

Prowadzony był nadzór epidemiologiczny dotyczący występowania pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy wśród hospitalizowanych pacjentów w nadzorowanych szpitalach. W tym zakresie obserwowany jest wzrost zakażeń i kolonizacji wymienionymi szczepami.

7. W nadzorowanych szpitalach zarejestrowano 22 ogniska epidemiczne w tym: 10 ognisk w Szpitalu Międzyrzeckim, 11 ognisk w SP Szpitalu dla NiPCh (Obrzyce) oraz 1 ognisko w NZOZ Szpitalu w Skwierzynie. W porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost o 5 zarejestrowanych ognisk epidemicznych.
8. W celu poszerzenia wiedzy wśród pracowników poradni i przychodni medycznych przy współudziale pracowników PSSE - zorganizowano szkolenia z zakresu, m.in. z prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk w formie warsztatów praktycznych z użyciem specjalistycznej lampy UV, z aktualnych zagrożeń epidemicznych, z zasad wykonywania procesów dekontaminacji sprzętu medycznego i powierzchni w placówkach medycznych oraz profilaktyki chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych.
9. Stan sanitarno-higieniczny podmiotów leczniczych, innych niż szpitale nie budził zastrzeżeń. Wszystkie placówki medyczne wykonujące obowiązkowe szczepienia ochronne zaopatrzone w sprzęt do monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych przechowujących szczepionki oraz dodatkowe źródło zasilania na wypadek przerwania dostawy prądu. Niepokój budzi wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień.
10. W związku z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy sporządzane były cotygodniowe sprawozdania z liczby udzielanych świadczeń medycznych, potwierdzonych zachorowań na choroby zakaźne oraz zapotrzebowania na szczepionki wśród uchodźców.
11. Prowadzona była działalność edukacyjna dotycząca profilaktyki chorób zakaźnych. Na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych umieszczano aktualne informacje dla

społeczności powiatu międzyrzeckiego, prowadzono szkolenia z profilaktyki chorób zakaźnych dla uczniów w placówkach nauczania oraz personelu medycznego.

Do zadań sekcji Higieny Komunalnej należy nadzór nad warunkami higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach a także nad warunkami utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

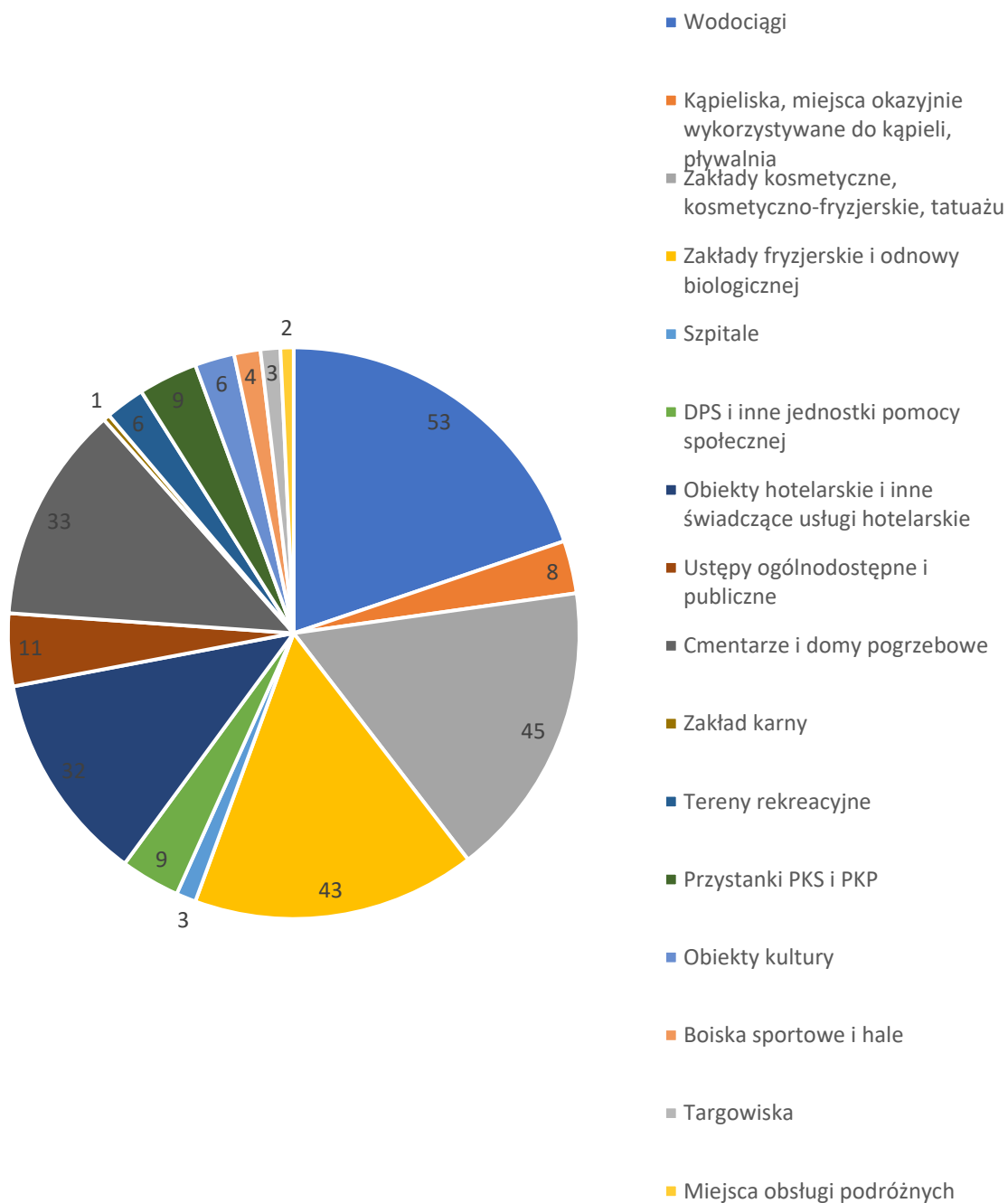
Zadania te realizowane są poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla poszczególnych obiektów.

1. Nadzorowane obiekty

W 2022 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu w zakresie Higieny Komunalnej znajdowały się 53 wodociągi, 7 kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, pływalnia oraz 207 obiektów użyteczności publicznej.

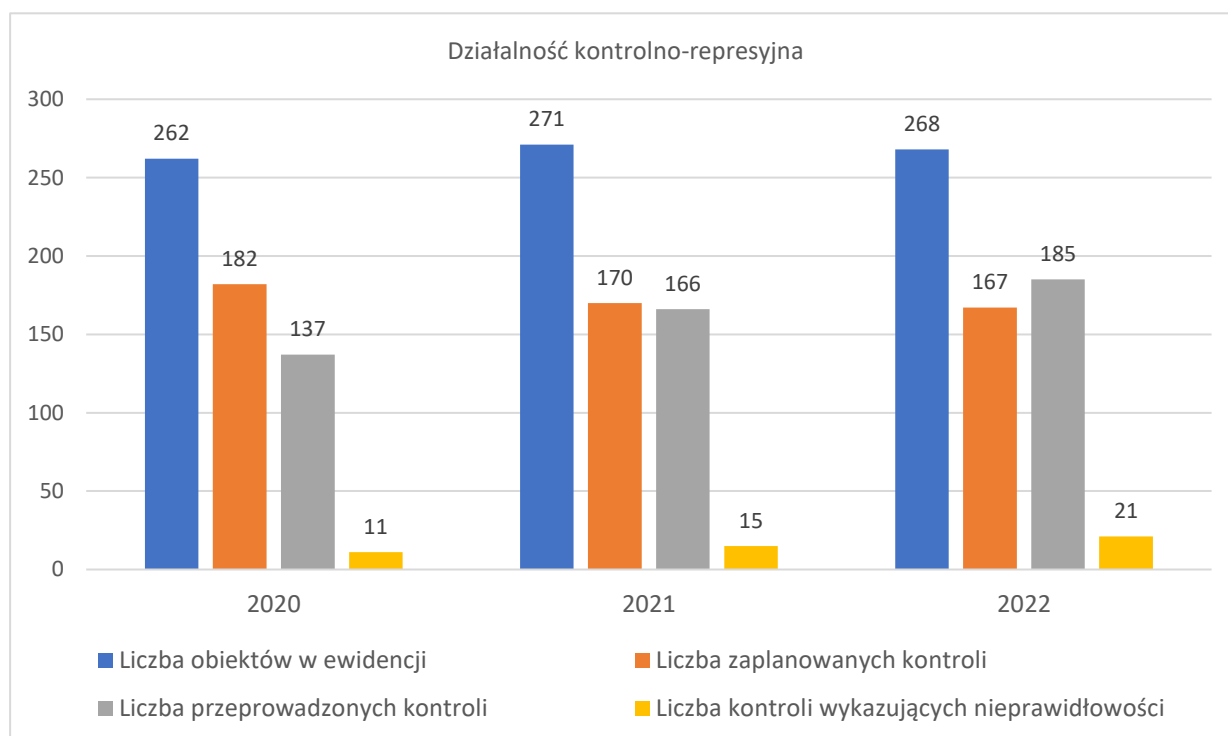
WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW
ORAZ STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty pod nadzorem PPIS w Międzyrzeczu

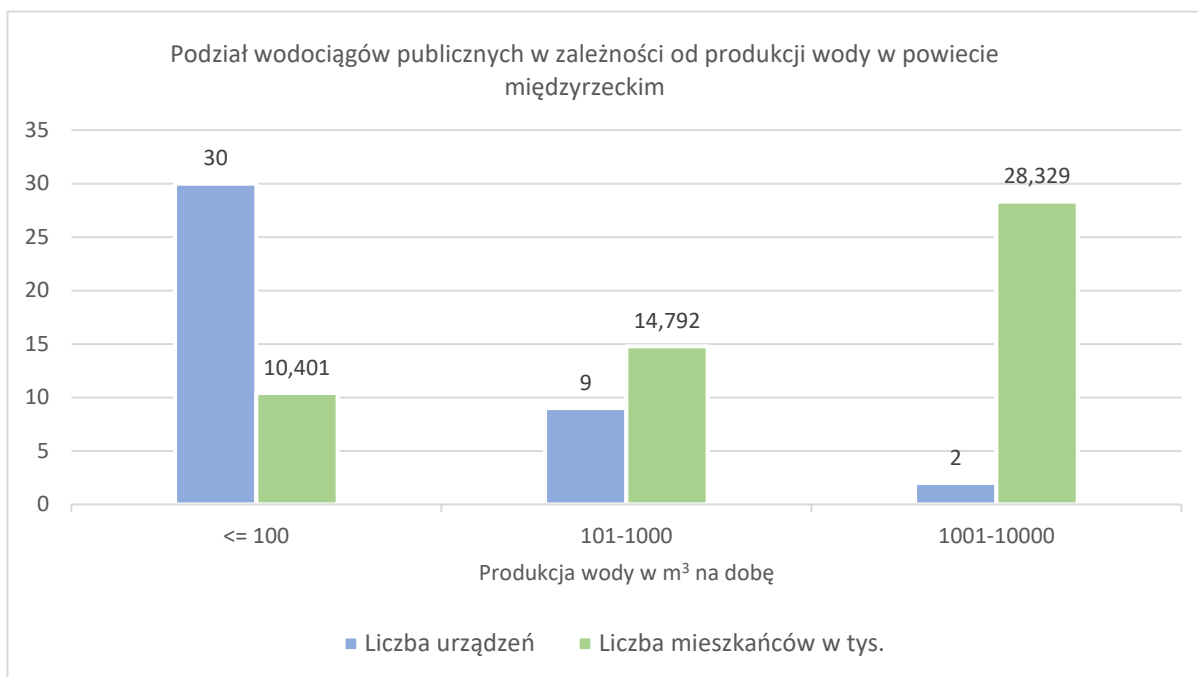

2. Działalność kontrolno-represyjna

W obiektach znajdujących się pod nadzorem sekcji Higieny Komunalnej przeprowadzono 185 kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 6 decyzji merytorycznych nakazujących wykonanie obowiązków. Ponadto wydano 90 decyzji dotyczących przeprowadzenia ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich, 2 decyzje w sprawie wywozu zwłok poza granice państwa oraz 14 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy. Wydane zostały 2 opinie w sprawie warunków sanitarnych imprez masowych oraz przeprowadzono 2 kontrole zorganizowanych imprez masowych. Wystawiony został 1 mandat karny dotyczący niewywiązania się przedsiębiorcy wodociągowego z terminu zgłoszenia nieprawidłowego wyniku badania wody przeznaczonej do spożycia. W ramach prowadzonego nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody wydano 11 weryfikacji i ocen higienicznych dla materiałów zastosowanych do dystrybucji i uzdatniania wody. Ponadto pobrano 172 próbki wody z wodociągów, kąpielisk oraz pływalni. Wydano 6 decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia i 7 decyzji o braku przydatności wody do spożycia.

3. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

3.1. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

W 2022 r. na terenie powiatu międzyrzeckiego pod nadzorem PPIS w Międzyrzeczu znajdowało się 50 urządzeń do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia, w tym 41 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz 9 innych podmiotów zaopatrujących w wodę: w tym 5 indywidualnych ujęć wody w ośrodkach wypoczynkowych działających głównie w sezonie letnim (OW Ada Lubikowo, OW Archimedes Głębokie, OW Głębokie 4, OW Borowa Zatoka w Borowym Młynie, Ośrodek Dydaktyczno-Socjalny AWF w Chycinie), 1 indywidualne ujęcie Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu zaopatrującego w wodę szpital oraz mieszkańców ul. Poznańskiej i Leśnej (w tym szkołę podstawową), 1 indywidualne ujęcie Dom Pomocy Społecznej w Jasieńcu, 1 indywidualne ujęcie MOP Popowo Zachód i MOP Popowo Wschód oraz 1 indywidualne ujęcie Terminal Ekspedycyjny PGNiG Wierzbno 60. Uzdatnianie wody odbywa się w 39 wodociągach, których stan sanitarny jest oceniany jako dostateczny lub dobry, dwa wodociągi Kęszycy - Nietoperek i Sokola Dąbrowa dostarczają wodę podawaną bezpośrednio ze studni głębinowych (bez uzdatniania), jedynie w hydroforni w Kęszycy zamontowana jest lampa UV do dezynfekcji wody.

Modernizacje prowadzone na SUW i sieciach wodociągowych:

- w 2022 r. zamontowano lampy UV do ciągłej dezynfekcji wody na stacjach uzdatniania w Kursku, Bobowicku, Trzebiszewie, Murzynowie, Świniarach,
- nowe odcinki sieci wodociągowej powstały w miejscowościach Strychy-Wierzbno, Lubikowo i Skwierzyna,
- na terenie przy stacji uzdatniania wody w Pszczewie rozpoczęto budowę zbiorników wyrównawczych. W najbliższym czasie planowane jest podłączenie miejscowości Nowe Gorzycko do wodociągu w Pszczewie oraz wyłączenie z użytku stacji uzdatniania w Nowym Gorzycku,
- w maju 2022r. podłączono miejscowość Wierzbno pod wodociąg w Strychach,
- w 2023 r. planowana jest budowa nowej stacji uzdatniania wody w Murzynowie oraz nowy odcinek sieci wodociągowej.

W celu utrzymania należytego stanu sanitarno-technicznego urządzeń, na bieżąco, w miarę potrzeb prowadzone były konserwacje ujęć wody, zbiorników do magazynowania i uzdatniania wody we wszystkich wodociągach i ujęciach.

3.2. Jakość dostarczanej wody do spożycia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 1001 – 10 000 m³/d: niewielkie i krótkotrwałe przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów, bakterii grupy coli oraz manganu i mętności w wodociągu Międzyrzecz.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 – 1000 m³/d: przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w wodociągach w Przytocznej, Pszczewie i Łagowcu, przekroczenie bakterii grupy coli w wodociągach w Trzebiszewie i Kęszycy Leśnej, przekroczenie manganu w wodociągu w Kęszycy Leśnej, Trzcielu i Łagowcu, przekroczenia enterokoków kałowych w wodociągu w Kęszycy Leśnej, przekroczenie żelaza w wodociągu w Łagowcu, przekroczenie mętności w wodociągu w Przytocznej.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji ≤ 100m³/d: przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w wodociągach Bobowicko, Kęszycy, Głębokie, Policko, Świniary, Strychy;

przekroczenia bakterii grupy coli w wodociągach Nowe Gorzycko, Stary Dworek, Policko, Lubikowo, Strychy; przekroczenia manganu w wodociągach Krobielewko, Panowice, Zemsko, Nowa Wieś; przekroczenia żelaza w wodociągach Kęszycza, Rojewo, Głębokie, Chełmsko, Zemsko; przekroczenia mętności w wodociągach Rojewo, Wysoka, Kęszycza, Pniewo, Głębokie, Świniary, Murzynowo, Nowe Gorzycko, Policko, Chełmsko, Twierdzielewo, Lubikowo, Zemsko, Sokola Dąbrowa; przekroczenie azotanów w wodociągu Nowe Gorzycko i Panowice; przekroczenie enterokoków w wodociągach Głębokie, Świniary, Policko; przekroczenie Escherichia coli w wodociągu w Strychach; nieakceptowalny smak i zapach w wodociągach w Kalsku i Rojewie; przekroczenie twardości wody w wodociągu w Nowym Gorzycku. W wodociągu w Nowym Gorzycku ze względu na utrzymujący się wysoki poziom azotanów obowiązuje komunikat wydany przez PPIS dotyczący ograniczonej przydatności wody dla grupy niemowląt do 6 miesiąca życia oraz kobiet w ciąży. Woda nie może być wykorzystywana do picia i przygotowywania posiłków. Do tego celu dla ww. grupy zarządca wodociągu powinien dostarczyć wodę butelkowaną.

Indywidualne ujęcia wody: przekroczenia mętności (Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Międzyrzecz, DPS Jasieniec), przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów, żelaza i bakterii grupy coli w indywidualnym ujęciu DPS Jasieniec.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne posiadały harmonogramy pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które zostały uzgodnione z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzyrzeczu. Realizacja badań próbek wody pobieranych w ramach kontroli wewnętrznej zgodna z harmonogramem. Sprawozdania z badań z kontroli wewnętrznej w większości przypadków przekazywane były w obowiązujących terminach.

W żadnym wodociągu nie jest prowadzona ciągła dezynfekcja wody. Przeprowadzane są jedynie doraźne dezynfekcje wody podchlorynem sodu związane z okresowym pogorszeniem jakości wody w wyniku wystąpienia zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Przedsiębiorstwo Ochrony Środowiska „Mrówka” w Trzcielcu które zarządza wodociągami w Trzcielcu, Łagowcu, Chociszewie i Panowicach przeprowadza profilaktyczną dezynfekcję podchlorynem sodu średnio raz na kilka tygodni.

Braki przydatności wody do spożycia stwierdzane w 2022r.:

- wodociąg Kęszycza Leśna, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametru bakterie grupy coli (czas trwania 6 dni – styczeń 2022r.), prawdopodobna przyczyna to przerwy w dostawie energii elektrycznej, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni oraz płukanie studni i sieci wodociągowej;
- wodociąg Kęszycza Leśna, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametrów enterokoki kałowe i bakterie grupy coli (czas trwania 5 dni – marzec 2022r.), prawdopodobna przyczyna to krótkie braki w dostawach prądu podczas wichur, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni oraz płukanie studni i sieci wodociągowej;
- wodociąg Strychy, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametrów Escherichia coli i bakterie grupy coli (czas trwania 3 dni – kwiecień 2022r.), prawdopodobna przyczyna to budowa nowego odcinka wodociągu oraz związana z tym przerwa w dostawie wody, podjęte działania dezynfekcja podchlorynem sodu;

- wodociąg Nowe Gorzycko, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametru bakterie grupy coli (czas trwania 9 dni – czerwiec 2022r.), prawdopodobna przyczyna to biofilm wewnątrz przewodów wodociągowych, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni, zwiększona częstotliwość płukań na stacji i sieci wodociągowej;
- wodociąg Świniary, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametru enterokoki kałowe (czas trwania 6 dni – lipiec 2022r.), prawdopodobna przyczyna to biofilm wewnątrz przewodów wodociągowych, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni oraz zbiornika wody, płukanie sieci;
- wodociąg Policko, brak przydatności ze względu na przekroczenia parametrów enterokoki kałowe, bakterie grupy coli (czas trwania 15 dni – wrzesień 2022r.), prawdopodobna przyczyna to zanieczyszczenie studni, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni oraz zbiornika wody, płukanie sieci, wyłączenie z eksploatacji studni nr 1;
- wodociąg Stary Dworek, brak przydatności ze względu na przekroczenie parametru bakterie grupy coli (czas trwania 6 dni – wrzesień 2022r.), prawdopodobna przyczyna to przerwy w dostawie prądu, podjęte działania naprawcze: dezynfekcja podchlorynem sodu studni.

Warunkowa przydatność wody do spożycia stwierdzona w 2022 roku:

- wodociąg Nowe Gorzycko ze względu na przekroczenie bakterii grupy coli,
- indywidualne ujęcie wody DPS Jasieniec ze względu na przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów,
- wodociąg Trzebiszewo ze względu na przekroczenie bakterii grupy coli,
- wodociąg Przytoczna ze względu na przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów,
- wodociąg Policko ze względu na przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów,
- wodociąg Lubikowo ze względu na przekroczenie bakterii grupy coli.

3.3. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w miejscowościach o niewielkim stopniu zwodociągowania

W miejscowościach o niewielkim stopniu zwodociągowania mieszkańcy korzystają z ujęć własnych, przydomowych, które nie znajdują się pod nadzorem PPIS w Międzyrzeczu. W gminach nie są prowadzone ewidencje ujęć przydomowych. Urzędy gmin nie finansują również badań wody z tych ujęć, przeznaczając środki finansowe na rozbudowę sieci wodociągowych. W powiecie międzyrzeckim nie są zwodociągowane małe miejscowości typu osady, przysiółki i kolonie oraz wioski liczące od kilku do kilkunastu gospodarstw, znajdujących się w dużej odległości od siebie - najwięcej w gminach Skwierzyna i Trzciel. Zwodociągowanie takich miejscowości jest trudne z uwagi na bardzo wysokie koszty doprowadzenia sieci wodociągowej do poszczególnych gospodarstw.

3.4. Awaryjne zaopatrzenie w wodę w miejscowościach zwodociągowanych

W sytuacjach awaryjnych miejscowości zapewnione mają zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę do spożycia – beczkowóz do wody pitnej będący własnością Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu. Beczkowóz jest utrzymywany przez MPWiK w Międzyrzeczu, które regularnie bada jakość wody z beczkowitzu (raz na kwartał). Woda do beczkowitzu pobierana jest z punktów wyznaczonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu. Ponadto mieszkańcom wydawana jest woda w jednostkowych opakowaniach.

3.5. Nadzór nad jakością ciepłej wody w obiektach użyteczności publicznej (podmioty lecznicze i inne)

W 2022 r. przeprowadzono w ramach nadzoru sanitarnego badania ciepłej wody w kierunku wykrywania bakterii Legionella sp. w następujących obiektach:

- 2 hotele – woda ciepła odpowiada wymaganiom sanitarnym,
- 3 szpitale (Szpital Międzyrzecki Sp. z o.o. ul. Konstytucji 3 maja 35, 66-300 Międzyrzecz, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. dr nauk med. R. Śmigielskiego ul. Szpitalna 5, 66-440 Skwierzyna, Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych ul. Poznańska 109, 66-300 Międzyrzecz) – w każdym ze szpitali pobrano próbki 2 razy w roku, woda ciepła odpowiada wymaganiom sanitarnym, z wyjątkiem jednego poboru w Szpitalu Międzyrzeckim,

- 1 pływalnia miejska „Kasztelanka” w Międzyrzeczu – woda ciepła odpowiada wymaganiom sanitarnym.

W 2022r. stwierdzono 1 przypadek przekroczenia najwyższej dopuszczalnej wartości bakterii Legionella sp. w badaniach wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego. W próbkach ciepłej wody pobranych w Szpitalu Międzyrzeczkim stwierdzono średnie skażenie w instalacji ciepłej wody na oddziałach dziecięcym i rehabilitacji. Wynik na oddziale dziecięcym 180 jtk/100 ml , wynik na oddziale rehabilitacji 270 jtk/100ml. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu wystawił w dniu 11.10.2022r. decyzję stwierdzającą średnie skażenie instalacji ciepłej wody na oddziałach dziecięcym i rehabilitacji. Szpital Międzyrzeczki podjął działania naprawcze m.in.: dezynfekcja termiczna instalacji ciepłej wody, dezynfekcja słuchawek i węży prysznicowych oraz sitek i perlatorów od umywalek. W próbkach pobranych po ww. działaniach stwierdzono brak bakterii Legionella sp. na oddziale dziecięcym – wynik 0jtk/100ml, na oddziale rehabilitacji stwierdzono znikome ilości bakterii Legionella sp. – wynik 10jtk/100ml.

4. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii

W 2022 r. na terenie powiatu międzyrzecznego funkcjonowały 4 kąpieliska i 3 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii.

Stan sanitarny kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli.

Badania wody w kąpieliskach wykonywane były zgodnie z harmonogramami uzgodnionymi z PPIS w Międzyrzeczu. W miejscach wykorzystywanych do kąpeli woda była badana zgodnie z wymaganiami. Podczas trwania sezonu jakość wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu.

Wystawiono 20 ocen o jakości wody do kąpeli w kąpieliskach oraz 5 ocen o jakości wody do kąpeli w miejscach wykorzystywanych do kąpeli. Podczas trwania sezonu nie stwierdzono występowania sinic, rozmnożenia się makroalg i obecności w wodzie innych materiałów.

Wydano 5 opinii do uchwał rad gmin.

5. Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej

5.1. Ustępy publiczne - 1 obiekt (obiekt stały w Pszczewie), wykonano - 1 kontrolę.

Skontrolowano ustęp publiczny w Pszczewie. Stan sanitarno-techniczny obiektu zachowany. Toalety wyposażone w środki higieny, umywalki zaopatrzone w dozowniki z mydłem oraz ręczniki papierowe. Urządzenia sanitarne myte i dezynfekowane środkami o działaniu wirusobójczym, na bieżąco. Decyzji i zaleceń nie wydano.

5.2. Ustępy ogólnodostępne (stacje paliw płynnych) - 10 obiektów, wykonano - 2 kontrole.

W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Stan sanitarno-techniczny toalet nie budził

zastrzeżeń, toalety wyposażone w środki higieny. Gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi prawidłowa.

5.3. Pływalnie kryte - 1 obiekt, wykonano 1 kontrolę.

Pomieszczenia pływalni: hala basenowa wraz z przylegającymi pomieszczeniami sanitarno – higienicznymi oraz pomieszczenia ogólnodostępne dla korzystających z basenu w dobrym stanie sanitarno – technicznym. W 2022 r. wydano jedno zalecenie pokontrolne dotyczące sprawdzenia poprawności działania fotometru do mierzenia chloru związanego oraz poprawności wykonywania pomiarów. Nie nakładano mandatów karnych, nie wydawano decyzji administracyjnych. W badaniach wody stwierdzono 12 przekroczeń parametrów fizykochemicznych, nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych. Woda była przydatna do kąpieli. Nie wpłynęły żadne interwencje.

5.4. Domy Pomocy Społecznej - 5 obiektów, wykonano - 9 kontroli, w tym 6 pozaplanowych.

Przeprowadzone zostały kontrole 4 domów opieki społecznej przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (DPS w Międzyrzeczu, DPS w Rokitnie nr 38, DPS w Rokitnie nr 58, DPS w Skwierzynie).

Stan higieniczno-sanitarny kontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. Na bieżąco i systematycznie wykonywane są remonty pomieszczeń oraz bieżące naprawy sprzętów lub wyposażenia. Mieszkańcy mają zapewnione środki czystości i przybory toaletowe. Sposób postępowania z bielizną pościelową brudną i czystą, pościelą, ręcznikami, odzieżą mieszkańców w poszczególnych placówkach został określony w procedurach. Pranie bielizny brudnej odbywa się na podstawie umów w pralniach zewnętrznych, z wyjątkiem DPS w Rokitnie 58, który dysponuje własną pralnią. W każdym domu pomocy społecznej wydzielone są pomieszczenia do przechowywania brudnej bielizny, prania podręcznego odzieży pensjonariuszy, wyposażone w pralki i środki piorące. Bielizna czysta wstępnie gromadzona w magazynach bielizny czystej, a następnie przenoszona do magazynów podręcznych lub szaf na oddziałach, natomiast odzież do szaf pensjonariuszy. Wszystkie skontrolowane domy pomocy społecznej zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu. W placówkach opracowano i wdrożono procedury dotyczące zapobiegania namnażaniu się bakterii Legionella. Prowadzone są rejestry pomiarów temperatury wody ciepłej oraz procesów czyszczenia i dezynfekcji wylewek. W dwóch domach (DPS w Rokitnie nr 38 oraz DPS w Skwierzynie) zalecono rozszerzenie prowadzonych zapisów o pomiary temperatury w trakcie przegrzewania oraz użyty środek do czyszczenia chemicznego wylewek. W placówkach prowadzona jest kontrola wewnętrzna jakości wody ciepłej zgodnie z przyjętym i zatwierdzonym przez PPIS w Międzyrzeczu harmonogramem. Teren wokół obiektów utrzymany jest w należyтым ładzie i porządku, ogrodzony. Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach, w wyznaczonych i przygotowanych w tym celu miejscach, prowadzona selektywna zbiórka odpadów. Stan porządkowy w obrębie nieruchomości nie budził zastrzeżeń.

Ponadto skontrolowano Dom Pomocy Społecznej w Jasieńcu przeznaczony dla osób przewlekłe

psychicznie chorych (kobiet i mężczyzn). W trakcie kontroli stwierdzono niewłaściwy stan techniczny niektórych kontrolowanych pomieszczeniach (łazienka, pokoje mieszkańców) - panele podłogowe zniszczone z ubytkami, ściany ze zużytą powłoką malarską, skorodowany kaloryfer, drzwi z ubytkami, zawilgocone. W związku z powyższym wydano 1 decyzję merytoryczną zobowiązującą podmiot do usunięcia nieprawidłowości. Zalecono uaktualnić procedurę postępowania z czystą i brudną bielizną oraz w zakresie zapobiegania namnażaniu bakterii Legionella zaktualizować i rozszerzyć opracowaną instrukcję. Obiekt zaopatrzony w wodę do spożycia z własnego ujęcia, znajdującego się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna jakości wody zgodnie z uzgodnionym harmonogramem. W pozostałym kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości, pomieszczenia i wyposażenie utrzymane były w czystości. W dniu kontroli stan porządkowy w obrębie nieruchomości nie budził zastrzeżeń.

5.5. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej - 2 obiekty, wykonano - 1 kontrolę.

Obiekt w dobrym stanie sanitarno - technicznym, czynny od poniedziałku do piątku, w godz.: 7.00-15.00, przeznaczony dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi oraz osób upośledzonych umysłowo. Pomieszczenia przeznaczone dla uczestników zajęć: sala zajęć manualnych, rehabilitacji, komputerowa, kulinarna, stolarsko-wikliniarska oraz pokój wyciszeni - utrzymane czysto, wyposażenie w dobrym stanie używalności. Pomieszczenia i urządzenia sanitarne czyste, myte i dezynfekowane na bieżąco, wyposażone w środki higieniczne, w dobrym stanie technicznym. Zaopatrzenie w wodę z wodociągu sieciowego. Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych prawidłowe. Nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji miejskiej.

5.6. Noclegownie - 1 obiekt, wykonano – 1 kontrolę.

Obiekt w złym stanie sanitarno - technicznym, w trakcie kontroli stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny ścian i sufitów pomieszczeń noclegowni (kuchni, korytarza, łazienki oraz pokoju 7- osobowego), ściany i sufity ww. pomieszczeń miejscami zawilgocone, zabrudzone, z wykwitami pleśni. W związku z powyższym wydano 1 decyzję merytoryczną zobowiązującą podmiot do usunięcia nieprawidłowości. Bieżąca czystość pomieszczeń noclegowni zachowana, zapas środków czystości wystarczający. Postępowanie z bielizną pościelową prawidłowe, bezdomni zaopatrzeni w środki higieny osobistej oraz ręczniki. Odpady komunalne gromadzone w pojemniku, gospodarka prawidłowa. Zaopatrzenie w wodę z ujęcia miejskiego, odprowadzanie ścieków poprzez odstojnik do kanalizacji. Zaleceń i mandatów nie wydano.

5.7. Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie - 32 obiektów, wykonano - 7 kontroli, w tym 1 pozaplanową, ponadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną obiektu nie będącego pod nadzorem tutejszego organu.

Obiekty pod względem techniczno-sanitarnym nie budziły zastrzeżeń, zostały ocenione jako dobre. Pokoje noclegowe czyste, wyposażenia w dobrym stanie używalności, czyste, łazienki przy pokojach w dobrym stanie, czyste, dezynfekowane. Bielizna brudna prana w pralniach poza obiektami.

Gospodarka nieczystościami stałymi i płynnymi prawidłowa. Otoczenie obiektów utrzymane czysto. Wydano zalecenia dotyczące: wydzielenia pomieszczenia/miejsca na środki i sprzęt do utrzymania czystości, wykonania i przedstawienia aktualnych wyników badania wody przeznaczonej do spożycia z własnego ujęcia, zawarcia i przedłożenia umowy na świadczenie profesjonalnych usług pralniczych - kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń.

Skontrolowane 2 ośrodki wypoczynkowe oceniono jako dobre.

Stan sanitarno-techniczny ośrodków wczasowych nie budził zastrzeżeń. Gospodarka bielizną pościelową czystą i brudną bez zastrzeżeń. Pranie w pralniach ogólnodostępnych. Pomieszczenia łazienek, natrysków i wc utrzymane czysto, dezynfekowane, ściany i posadzki w większości wykafelkowane. Urządzenia sprawne, czyste i dezynfekowane. Tereny i otoczenie uporządkowane, sprzęt zabawowy w dostatecznym stanie techniczno-sanitarnym. Tereny plaż utrzymane były czysto, wyposażone w kosze na odpadki - opróżniane systematycznie. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki nieczystościami płynnymi i stałymi nie stwierdzono.

Przeprowadzono kontrolę interwencyjną miejsca biwakowania nad jeziorem Wędromierz, dzierżawionego przez osobę prywatną od Nadleśnictwa Trzciel (nie będącego pod nadzorem tutejszego organu). Kontrola przeprowadzona w związku z pismem interwencyjnym dotyczącym niewłaściwego stanu sanitarnego miejsca biwakowania - nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.8. Zakłady fryzjerskie - 36 obiektów, wykonano - 26 kontroli.

Pomieszczenia zakładów w dobrym stanie sanitarno - technicznym, wyposażenie, utrzymane czysto, w dobrym stanie używalności, mycie i dezynfekcja narzędzi w zapewnionym ciągu technologicznym. W zakładach fryzjerskich używana jest bielizna jednorazowa (ręczniki) oraz wielokrotnego użycia - prana poza zakładem. Nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną nie stwierdzono. Skontrolowane zakłady posiadają instalację wodociągową i kanalizacyjną, funkcjonującą prawidłowo. Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi nie stwierdzono. W tej grupie obiektów wydano 7 zaleceń, dotyczących: właściwego opisu wanienki dezynfekcyjnej, konieczności wygospodarowania odrębnego miejsca dla wanienki dezynfekcyjnej, wraz z zapewnionym ciągiem technologicznym w pomieszczeniu wyposażonym w wentylację, zwracania szczególnej uwagi na czystość głowic i ostrzy golarek oraz konieczności dezynfekcji ostrzy po każdym kliencie, konieczności przechowywania wszystkich czystych narzędzi w zamkniętym pojemniku, tak aby nie były one narażone na zanieczyszczenie jeszcze przed rozpoczęciem pracy, przedstawienia umowy na wywozu odpadów komunalnych, dostosowania ilości narzędzi fryzjerskich do ilości obsługiwanych klientów, tak aby zapewnić właściwy czasowo przebieg mycia i dezynfekcji narzędzi, zwrócenia uwagi na właściwą częstotliwość i dokładność prowadzenia prac porządkowych. Wyegzekwowano 3 zalecenia, pozostałe w trakcie realizacji, decyzji i mandatów nie wydano. Uzyskano poprawę stanu techniczno-sanitarnego w 3 zakładach fryzjerskich, a pozostałe skontrolowane są bez zmian w stosunku do roku ubiegłego.

5.9. Zakłady kosmetyczne - 39 obiektów, wykonano - 32 kontrole, w tym 1 pozaplanową. Bieżący stan sanitarno-techniczny obiektów w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń.

Postępowanie z narzędziami brudnymi i czystymi prawidłowe. Roztwory środków do dezynfekcji narzędzi przygotowywane zgodnie z zaleceniem producenta. We wszystkich skontrolowanych zakładach prowadzona jest sterylizacja narzędzi wielokrotnego użycia w autoklawach. Pakiety opisane datą sterylizacji, przechowywane w wydzielonej, czystej szufladzie bądź w pojemnikach. Dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia prowadzona prawidłowo. W zakładach kosmetycznych używana jest bielizna jednorazowa (ręczniki, prześcieradła), oraz wielokrotnego użycia (prana poza zakładami). Nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną nie stwierdzono. Kontrolowane zakłady posiadają instalację wodociągową i kanalizacyjną, funkcjonującą prawidłowo. Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych prawidłowe. Sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi w zakładach również nie budził zastrzeżeń.

W tej grupie obiektów wydano 9 zaleceń, dotyczących: prowadzenia kontroli procesów sterylizacji oraz okresowych przeglądów technicznych autoklawów zgodnie z wytycznymi producenta, uaktualnienia i dostosowania procedur do zakresu wykonywanych usług kosmetycznych - przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą, wyegzekwowano 4 zalecenia, pozostałe w trakcie realizacji. Poprawę uzyskano w 4 zakładach kosmetycznych, 9 oceniono jako bardzo dobre, pozostałe są bez zmian w stosunku do roku ubiegłego.

5.10. Zakłady tatuażu - 2 obiekty, wykonano 2 kontrole.

Skontrolowane obiekty w dobrym stanie techniczno-sanitarnym, nieprawidłowości nie stwierdzono. Sprzęt jednorazowego użycia, sterylizowany fabrycznie, zużyty gromadzony prawidłowo. Odpady niebezpieczne do czasu odbioru przechowywane w lodówce. Zakłady posiadają umowę na odbiór odpadów niebezpiecznych na czas nieokreślony.

5.11. Zakłady odnowy biologicznej - 7 obiektów, wykonano 2 kontrole.

Skontrolowano dwa obiekty świadczące usługi w zakresie udostępniania solarium. Wyposażenie obiektów, w tym łóżek opalających w dobrym stanie techniczno-sanitarnym, dezynfekowane na bieżąco, czas pracy lamp poszczególnych łóżek rejestrowany elektronicznie, lampy wymieniane i serwisowane cyklicznie, na wyposażeniu dostępne okulary ochronne. W skontrolowanych solariach umieszczona jest w widocznym miejscu informacja o ochronie przed następstwami korzystania z solarium. Zaopatrzenie w wodę z wodociągów publicznych, nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Nieprawidłowości nie stwierdzono, decyzji, zaleceń i mandatów nie wydano.

5.12. Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej - 4 obiekty, wykonano - 3 kontrole.

Pomieszczenia skontrolowanych zakładów w dobrym (2) i bardzo dobrym (1) stanie sanitarno - technicznym, wyposażenie, utrzymane czysto, mycie i dezynfekcja narzędzi w zapewnionym ciągu technologicznym, postępowanie z narzędziami jednorazowego i wielokrotnego użycia prawidłowe,

używane środki dezynfekcyjne dopuszczone do obrotu na terenie Polski, z aktualnymi terminami ważności. W obiektach używana jest bielizna jednorazowa (ręczniki, peleryny, fartuchy), oraz wielokrotnego użycia - prana poza zakładem. Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna - funkcjonująca prawidłowo. Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi nie stwierdzono. Decyzji, zaleceń i mandatów nie wydano.

5.13. Cmentarze - 30 obiektów, wykonano - 15 kontroli.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy cmentarzy zachowany. Tereny cmentarzy ogrodzone, oznakowane tablicami. Umieszczone są regulaminy korzystania z cmentarzy. Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych prawidłowe. Punkty czerpania wody oznakowane tabliczkami.

5.14. Domy przedpogrzebowe - 3 obiekty, wykonano - 2 kontrole pozaplanowe.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny przebiegu ekshumacji szczątków. Przeprowadzający ekshumację zaopatrzeni w odzież ochronną (kombinezony barierowe), rękawice, maski jednorazowego użytku, ochraniacze jednorazowe na obuwie, przebieg ekshumacji prawidłowy, nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.15. Areszt - 1 obiekt, wykonano - 2 kontrole, w tym 1 pozaplanową.

Zgodnie z poleceniem LPWIS w Gorzowie Wlkp. dotyczącym wzmożenia nadzoru sanitarnego nad zakładami karnymi i aresztami, m.in. pod kątem obecności insektów w pomieszczeniach na pobyt ludzi oraz oceny prawidłowości i skuteczności działań podejmowanych przez administrację więzienną w celu likwidacji tego problemu, w 2022 r. przeprowadzono dodatkową kontrolę akcyjną.

Bieżący stan sanitarno - porządkowy pomieszczeń przeznaczonych na pobyt osadzonych (m. in. cele, łaźnie) w dniach przeprowadzonych kontroli był zachowany, nie stwierdzono uchybień w zakresie profilaktyki oraz prawidłowości i skuteczności działań podejmowanych przez administrację aresztu śledczego, w przypadku wystąpienia problemu związanego z wystąpieniem insektów. Na wyposażeniu celi znajdują się środki czyszczące, osadzeni mają zapewniony dostęp do ciepłej wody oraz środków higienicznych. Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych prawidłowe, nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Sposób postępowania z pościelą i bielizną prawidłowy, zakład posiada podpisaną umowę ze specjalistycznym zakładem dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji w zakresie wykonywania prac związanych z kontrolą zabezpieczenia przed szkodnikami i zwalczania szkodników sanitarnych. Na podstawie dokumentacji - w latach 2021 r. i 2022 r. nie stwierdzono obecności gryzoni i owadów na terenie i wokół budynków, w zakładzie obowiązują procedury: „Program profilaktyki i zwalczania szkodników sanitarnych” oraz „Procedura dezynsekcji cel mieszkalnych”. Nie wydawano decyzji administracyjnych oraz zaleceń, nie wpłynęły żadne interwencje.

5.16. Obiekty kultury - 6 obiektów, wykonano - 4 kontrole, w tym 1 pozaplanową.

Skontrolowano Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej, Skwierzyński Ośrodek Kultury oraz Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej w Międzyrzeczu. W Skwierzyńskim Ośrodku Kultury stwierdzono niewłaściwy

stan techniczny pomieszczenia sali lustrzanej - pęknięte lustro z ostrymi krawędziami na jednej ze ścian, spękania i ubytki tynku na ścianie klatki schodowej oraz brak ciepłej wody w toalecie męskiej, damskiej i toalecie dla osób niepełnosprawnych w holu głównym ośrodka. W związku z powyższym wydano 1 decyzję merytoryczną zobowiązującą podmiot do usunięcia nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nałożonych obowiązków. W pozostałych dwóch obiektach nieprawidłowości nie stwierdzono, pomieszczenia oraz wyposażenie w dobrym stanie sanitarno – technicznym, pomieszczenia higieniczno-sanitarne na potrzeby uczestników i publiczności czyste, dezynfekowane, zaopatrzone w środki higieny, gospodarka nieczystościami stałymi i płynnymi prawidłowa.

5.17. Targowiska - 3 obiekty, wykonano - 1 kontrolę.

Skontrolowano targowisko w Pszczewie. Targowisko w dobrym stanie techniczno-sanitarnym, oznakowane, wyposażone w regulamin. Sanitariaty w dobrym stanie technicznym, czyste, dezynfekowane. Gospodarka odpadami komunalnymi i ściekami prawidłowa.

5.18. Przystanki autobusowe - 6 obiektów, wykonano - 2 kontrole.

Skontrolowane przystanki w dostatecznym stanie technicznym, utrzymane czysto. Nieczystości stałe wywożone systematycznie.

5.19. Miejsce Obsługi Podróżnych - 2 obiekt, wykonano - 2 kontrole

Skontrolowane obiekty w dobrym i dostatecznym stanie techniczno-sanitarnym, MOP Popowo Zachód - pomieszczenia utrzymane czysto, urządzenia sanitarne myte i dezynfekowane na bieżąco. W przypadku MOP Popowo Wschód pomieszczenia oraz wyposażenie utrzymane dostatecznie czysto. Wskazano na konieczność zwiększenia częstotliwości prowadzenia zabiegów mycia i dezynfekcji pomieszczeń i wyposażenia toalet. Gospodarka odpadami komunalnymi i nieczystościami płynnymi prawidłowa. Zaopatrzenie w wodę z ujęcia własnego, jakość wody dobra.

Ponadto w ciągu 2022 r. przeprowadzono 2 kontrole pozaplanowe imprez plenerowych: „Święto Między Rzekami - Dni Międzyrzecza 2022” oraz „Dni Przytocznej - Święto Pomidora”. W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Strefy koncertowe utrzymane czysto, na terenie organizowanych imprez rozstawione pojemniki na odpady wyposażone w worki foliowe umożliwiające utrzymanie czystości, toalety przenośne wyposażone w umywalki, mydło w płynie w dozownikach ściennych, ręczniki papierowe oraz papier toaletowy. Toalety serwisowane na bieżąco oraz pośrednio zgodnie z ustalonym harmonogramem. Dodatkowo tereny imprez wyposażone w urządzenia do dezynfekcji rąk oraz umywalki wolnostojące – wyposażone w bieżącą wodę oraz środki higieny. W trakcie kontroli stan sanitarny urządzeń sanitarnych oraz terenów imprez plenerowych nie budził zastrzeżeń.

6. Interwencje

W 2022 r. wpłynęło 5 spraw interwencyjnych, w tym: 3 zostały przekazane według właściwości do innych jednostek spoza PIS, 2 zostały załatwiono we własnym zakresie – uznane za bezzasadne.

Pisma interwencyjne przekazane dotyczyły:

- 1 interwencja dotycząca stanu sanitarno-technicznego drogi wewnętrznej na osiedlu mieszkaniowym - przekazana do Burmistrza Miasta,
- 1 interwencja dotycząca niewłaściwego stanu sanitarnego piwnicy budynku wielorodzinnego – przekazana do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz zarządcy nieruchomości,
- 1 interwencja dotycząca nieporządku w budynku wielomieszkaniowym - przekazana do zarządcy budynku.

Pisma interwencyjne załatwione we własnym zakresie:

- 1 interwencja dotycząca stanu sanitarnego posesji – niezasadna,
- 1 interwencja dotycząca niewłaściwego stanu sanitarnego miejsca biwakowania – niezasadna.

7. Podsumowanie

1. W 2022 r. mieszkańcy powiatu międzyrzeckiego korzystali z wody zgodnej z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia, natomiast krótkotrwałe przekroczenia najwyższych dopuszczalnych wartości stwierdzono w zakresie następujących parametrów:
  - mikrobiologicznych: bakterie gr. coli, ogólna liczba mikroorganizmów 22°C,
  - fizykochemiczne: mętność, mangan, azotany.
2. W 2022 roku w wodzie z wodociągu publicznego w Nowym Gorzycku utrzymywał się wysoki poziom azotanów. Obowiązywał komunikat PPIS dotyczący ograniczonego wykorzystania wody dla niemowląt do 6 miesiąca życia oraz kobiet w ciąży. W grupie tych osób woda nie może być wykorzystywana do picia i przygotowywania posiłków. Zarządca zobowiązany jest do zapewnienia w tym celu wody butelkowanej. Obecnie w ramach podjętych działań naprawczych realizowana jest inwestycja polegająca na podłączeniu miejscowości Nowe Gorzycko do wodociągu w Pszczewie oraz wyłączenie z użytku stacji uzdatniania w Nowym Gorzycku.
3. W 2022 r. nie odnotowano zgłoszeń reakcji niepożądanych mających związek z pogorszeniem jakości wody. Nie stwierdzono chorób i zatruc wodorozależnych.
4. Zwiększa się corocznie ilość obiektów w dobrym stanie sanitarnym. W grupie obiektów dobrych i bardzo dobrych są obiekty hotelarskie oraz w znacznej części zakłady kosmetyczne i fryzjerskie. Wzrasta również poziom higieny świadczonych usług fryzjersko – kosmetycznych.

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

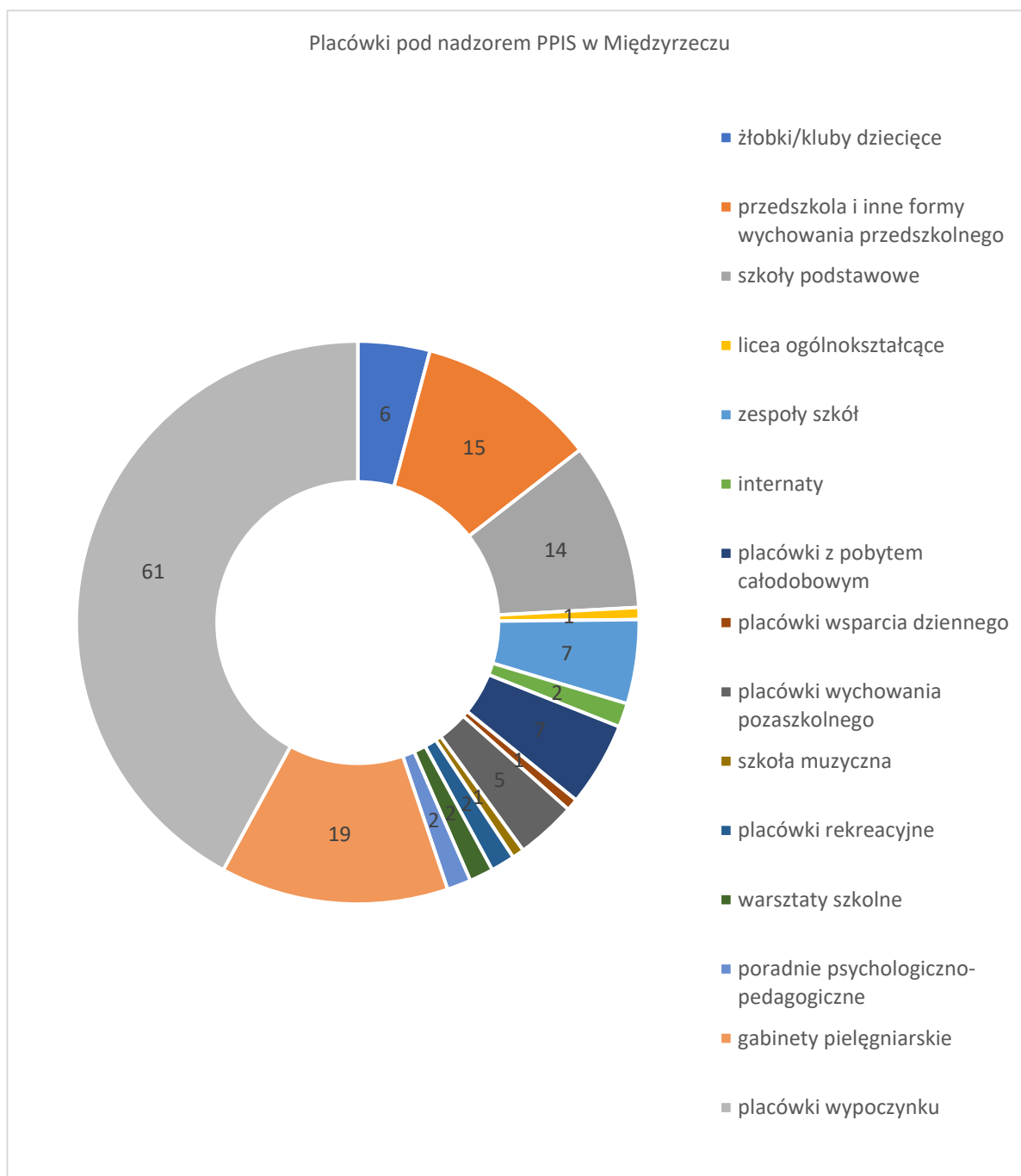

Do zadań Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży należy nadzór nad higieną środowiska, należytnym stanem higieniczno-sanitarnym nieruchomości i higieną pomieszczeń w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Zadania te realizowane są poprzez nadzór nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm przez szkoły i inne placówki oświatowo wychowawcze, szkoły wyższe oraz ośrodki wypoczynku dzieci i młodzieży.

1. Nadzorowane obiekty

W 2022 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu znajdowały się 143 placówki opieki, wychowania, nauki oraz wypoczynku i rekreacji, w tym 82 placówki stałe oraz 61 turnusów wypoczynku letniego i zimowego, zgodnie ze zgłoszeniami w bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

2. Działalność kontrolno-represyjna

W placówkach opieki, wychowania, nauki oraz wypoczynku i rekreacji przeprowadzono łącznie 127 kontroli obejmując bieżącym nadzorem 67% placówek stałych w ewidencji oraz 74% turnusów wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono 100 kontroli kompleksowych, 19 kontroli tematycznych min. pod kątem przygotowania placówek do nowego roku szkolnego, oceny obciążenia uczniów szkół podstawowych tornistrami/plecakami oraz zapewnienia uczniom możliwości

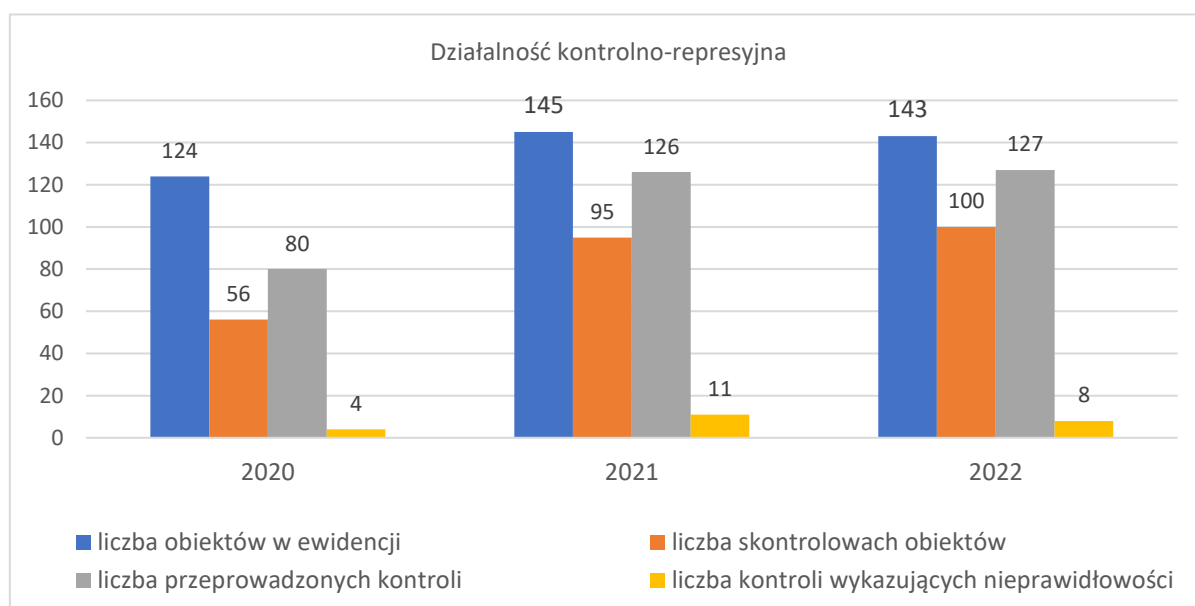
HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkołach, 7 kontroli sprawdzających oraz 1 kontrolę interwencyjną.

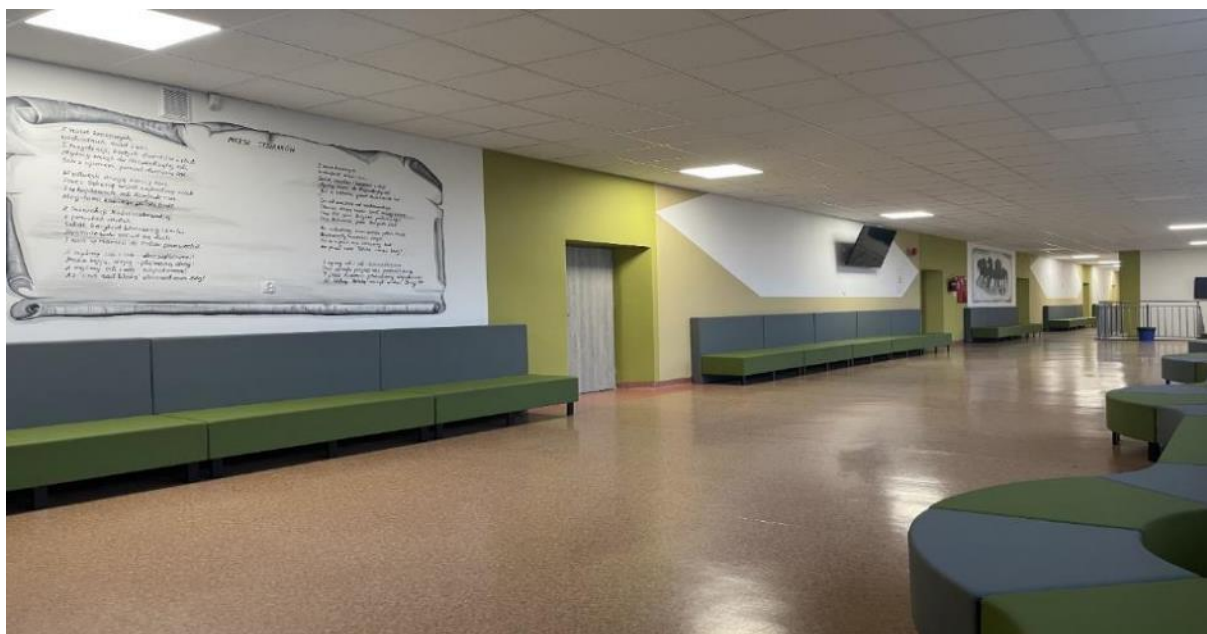
W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 6 decyzji nakazujących wykonanie obowiązków oraz 8 decyzji płatniczych obciążających kosztami kontroli.

W związku z niemożliwością wykonania obowiązków w wyznaczonym terminie na wniosek stron wydano 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków.

Stan sanitarny związany z utrzymaniem bieżącej czystości zakwestionowano w 1 placówce, w związku z czym nałożono 2 mandaty karne.

3. Stan techniczno-sanitarny nadzorowanych placówek

3.1. Żłobki i kluby dziecięce

W roku 2022 pod bieżącym nadzorem PPIS w Międzyrzeczu znajdowały się 2 żłobki i 4 kluby dziecięce - skontrolowano wszystkie placówki w ewidencji. Stan techniczno-sanitarny nie budził zastrzeżeń, sprzęt i wyposażenie prawidłowe, z certyfikatami, dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć, meble dostosowane do zasad ergonomii.

3.2. Przedszkola

W 2022 roku w ewidencji znajdowało się 15 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 12 przedszkoli i 3 punkty przedszkolne. Pod nadzorem znajdują się również 4 przedszkola wchodzące w skład Zespołów Szkół. W ramach bieżącego nadzoru skontrolowano wszystkie placówki, stan techniczno-sanitarny zakwestionowano w 1 przypadku, wydano 1 decyzję administracyjną (dotyczyła stanu techniczno-sanitarnego pomieszczenia sanitarnego). Pozostałe placówki utrzymane były we właściwym stanie techniczno-sanitarnym, posiadały wydzielone pomieszczenia do zabawy, wypoczynku, a toalety wyposażone były w niezbędne środki do utrzymania higieny. Sprzęt i wyposażenie prawidłowe, z certyfikatami, dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć, meble dostosowane do zasad ergonomii.

3.3. Szkoły

W 2022 roku w ewidencji znajdowały się 23 szkoły na wszystkich poziomach kształcenia. W ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 19 szkół, przeprowadzono w nich łącznie 42 kontrole, z czego 6 kontroli było kontrolami negatywnymi (stwierdzono nieprawidłowości), w wyniku czego wydano 5 decyzji administracyjnymi nakazujących organom prowadzącym usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień (Zespół Edukacyjny w Skwierzynie, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Międzyrzeczu, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Skwierzynie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu) oraz 1 upomnienie (Zespół Edukacyjny w Skwierzynie) wzywające do wykonania obowiązków. Obowiązki nakładane decyzjami dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu techniczno-sanitarnego sal dydaktycznych, korytarzy komunikacyjnych, pomieszczeń sanitarnych oraz sal gimnastycznych. Stan sanitarny związany z utrzymaniem bieżącej czystości zakwestionowano w 1 placówce (Zespół Edukacyjny w Skwierzynie) - nałożono 2 mandaty karne.

W związku z niemożliwością wykonania obowiązków w wyznaczonym terminie na wniosek stron wydano 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków (Liceum Ogólnokształcące w Międzyrzeczu oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu).

3.4. Inne placówki oświatowo-wychowawcze

Pod nadzorem PPIS w Międzyrzeczu w 2022 roku znajdowało się 17 innych placówek oświatowo-wychowawczych takich jak warsztaty szkolne, placówki pobytem dziennym i całodobowym, placówki wsparcia dziennego, placówki pracy pozaszkolnej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki rekreacyjne. Skontrolowano 9 placówek (przeprowadzono w nich 12 kontroli sanitarnych).

W 8 placówkach stan techniczno-sanitarny nie budził zastrzeżeń, sprzęt i wyposażenie prawidłowe. W 1 przypadku (Internat Ośrodka Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Międzyrzeczu) w związku z brakiem wykonania obowiązków nałożonych decyzją PPIS w Międzyrzeczu wdrożono postępowanie egzekucyjne (stan techniczno-sanitarny podłóg i powłok malarskich w salach mieszkalnych).

4. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz opieka stomatologiczna

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na 19 skontrolowanych szkół różnego typu w 13 funkcjonuje szkolny gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej. W 3 placówkach profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniano w pomieszczeniach zastępczych na terenie szkoły. Natomiast w 3 szkołach (Szkoła Podstawowa w Bukowcu i Templewie, Zespół Szkół Nr 2 w Międzyrzeczu) od kilku lat brak jest pielęgniarki, w związku z czym opieka medyczna świadczona jest w Ośrodkach Zdrowia przez lekarzy rodzinnych. We wszystkich skontrolowanych gabinetach zapewniono właściwe warunki sanitarno-higieniczne i techniczne.

Od 12 września 2019 na szkołach spoczywa obowiązek zapewnienia uczniom opieki stomatologicznej. Zgodnie zapisami ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami, w każdej szkole powinien powstać gabinet stomatologiczny. Jeśli nie jest to możliwe, szkoła powinna podpisać porozumienie o objęciu opieką stomatologiczną uczniów z zewnętrznym gabinetem. W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole lub innego stacjonarnego, który podpisałby ze szkołą umowę współpracy, do uczniów powinny przyjeżdżać dentobusy (mobilne gabinety znajdujące się w specjalnie dostosowanym środku transportu). Na 19 skontrolowanych szkół różnego typu tylko w 7 zapewniono opiekę stomatologiczną (umowy z gabinetami zewnętrznymi – Gmina Pszczew, Bledzew, Trzciel i Skwierzyna). W dalszym ciągu nie zapewniono opieki stomatologicznej w placówkach funkcjonujących na terenie Gminy Międzyrzecz i Przytoczna.

5. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie w placówkach prawidłowych warunków higienicznosanitarnych zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia jest jednym z elementów profilaktyki. Bieżąca czystość, dobry stan techniczny powierzchni, instalacji, wentylacja, podłączenie do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, wyposażenie w wystarczającą liczbę urządzeń sanitarnych w odniesieniu do liczby osób korzystających oraz zapewnienie środków higieny osobistej składają się na podstawowe standardy higieniczne. Przeprowadzone w tym zakresie kontrole sanitarne wykazały, że w 2 placówkach nie zapewniono przy wszystkich umywalkach bieżącej ciepłej wody (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, Skwierzyński Ośrodek Kultury), w 5 placówkach nie zachowano standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, SP Nr 2 Międzyrzecz, SP Nr 3 Międzyrzecz SP Nr 6 w Międzyrzecz, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Międzyrzeczu), w 3 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń sanitarnych (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, Zespół

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

Edukacyjny w Skwierzynie, SP Nr 3 w Międzyrzeczu). Niewłaściwy stan sanitarny sanitariatów stwierdzono w 1 placówce (Zespół Edukacyjny w Skwierzynie). W skontrolowanych placówkach zapewniono dostęp do środków higieny osobistej tj. mydła w płynie, suszarek do rąk lub ręczników 1- razowego użytku, papieru toaletowego, oraz środków do dezynfekcji rąk.

Na 49 skontrolowanych placówek stałych (bez wypoczynku) 48 podłączonych było do wodociągu miejskiego/gminnego, a 39 posiadało podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej/gminnej). W żadnej z kontrolowanych placówek nie korzystało z ustępów zewnętrznych.

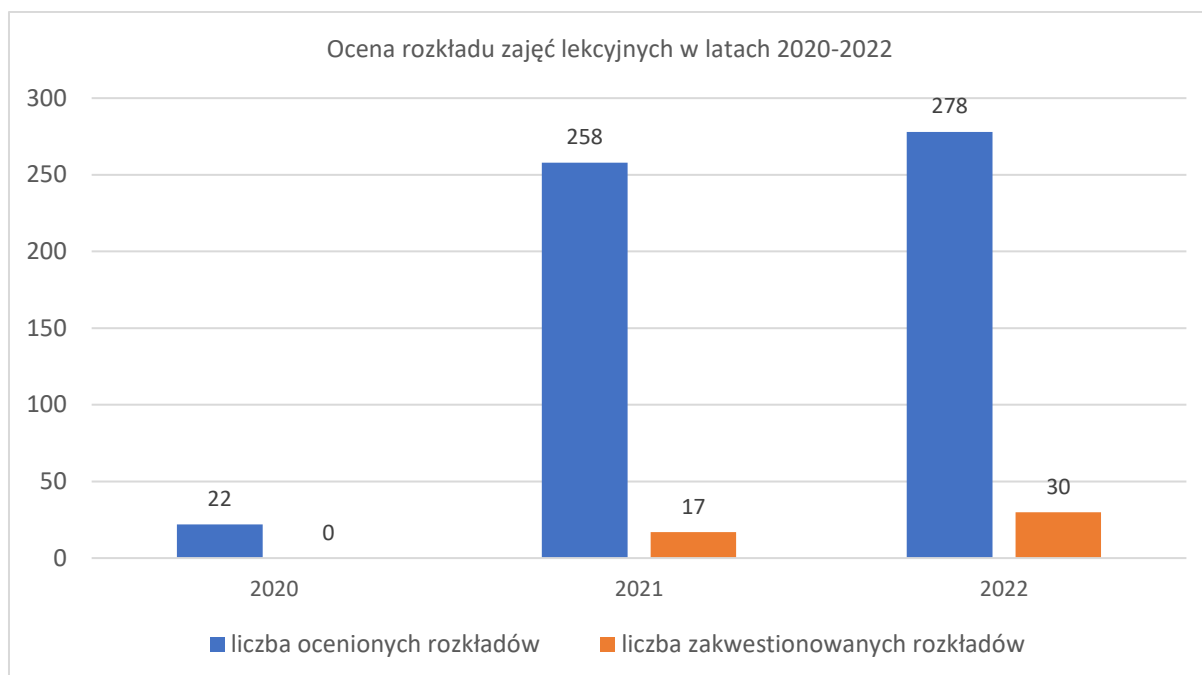

6. Higiena procesu nauczania

Jednym z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest bieżąca kontrola w zakresie zapewnienia prawidłowych warunków i odpowiedniej organizacji pracy ucznia w celu jego ochrony przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce. W celu zintensyfikowania sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego w szkołach organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują również działania o charakterze prewencyjnym. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowany na ochronę ucznia przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce obejmuje m.in.:

- działania prozdrowotne m.in. w zakresie profilaktyki wad postawy czy wad wzroku,
- monitoring w zakresie właściwej organizacji procesu nauczania, np. higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych,
- promowanie dobrych praktyk, np. w odniesieniu do zapewnienia w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia.

6.1. Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

Higiena procesu nauczania ma za zadanie ochronę ucznia przed niekorzystnymi warunkami związanymi z nauką, pracą i dotyczy nie tylko zapewnienia bezpieczeństwa oraz odpowiednich warunków sanitarnych, ale również odpowiedniej organizacji pracy ucznia, zgodnej z jego psychofizycznymi możliwościami. Po tym kątem skontrolowano rozkłady zajęć lekcyjnych 278 oddziałów szkolnych w 19 placówkach, nieprawidłowości stwierdzono w 30 oddziałach w 8 placówkach, co stanowiło 10,8% skontrolowanych oddziałów.

Dodatkowo, w trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej monitorowały kwestię związaną z odpoczynkiem ucznia w czasie trwania przerw międzylekcyjnych w aspekcie m.in. zapewnienia odpowiedniego (wystarczającego) czasu na odpoczynek lub zjedzenie posiłku, jak również możliwości spędzenia przerw na świeżym powietrzu. Spośród 19 placówek skontrolowanych w tym obszarze żadna z placówek nie zapewniała wszystkich przerw krótszych niż 10 minut. W przeważającej większości, w placówkach zapewnione przerwy są 10 min, z co najmniej jedną przerwą 15-20 minutową (12 szkół) oraz przerwy krótsze niż 10 min, ale z co najmniej jedną przerwą 15-20 minutową (7 szkół). Wszystkie skontrolowane szkoły umożliwiały uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu, natomiast w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb uczniów, dyrektorzy placówek umożliwiają uczniom skorzystanie z dystrybutorów wody przeznaczonej do spożycia (źródła/poidła) w 14 placówkach.

6.2. Ocena dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów

Stanowiska pracy, z których dzieci i młodzież korzystają przez znaczną część dnia w przedszkolu i szkole ma istotny wpływ na kształtowanie prawidłowej postawy. Niedostosowanie mebli do wzrostu dzieci

i uczniów sprzyja przyjmowaniu przez nich niewłaściwych postaw, powoduje przeciążenia niektórych mięśni, a w konsekwencji powstawanie skolioz i innych schorzeń kręgosłupa. Po tym kątem oceniono 376 stanowisk w 7 placówkach, nieprawidłowości stwierdzono w 5 placówkach i dotyczyły jedynie 14 stanowisk pracy co stanowiło 3,7% wszystkich ocenionych stanowisk.

6.3. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych oraz zapewnienie uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkołach

Właściwie dobrany tornister korzystnie wpływa na kształtowanie prawidłowej postawy ciała u dzieci i młodzieży. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego, opierającymi się na wynikach badań WHO, waga tornistra nie powinna przekraczać od 10 do 15% masy ciała ucznia. Dodatkowo ciężar powinien być rozłożony równomiernie, a uczeń powinien nosić tornister na obu ramionach. W 2022 r. ważenie tornistrów szkolnych przeprowadzono w 3 szkołach podstawowych,

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

w 21 oddziałach. W badaniu brało udział 352 uczniów. Pomiary wykazały, że zbyt ciężkie plecaki nosiło 48 uczniów, co stanowi ok. 13,6% wszystkich poddanych ocenie.

W związku z Ogólnopolskim Dniem Tornistra, oprócz ważenia tornistrów, prowadzono akcję edukacyjną wśród uczniów, nauczycieli i dyrektorów związaną z prawidłowym pakowaniem tornistra oraz wpływem zbyt ciężkiego tornistra na zdrowie uczniów. Akcję prowadzono w placówkach oświatowo-wychowawczych wytypowanych do pomiarów oraz na stronach społecznościowych (facebook, twitter). Dyrektorom placówek przesłano analizę obciążenia uczniów szkół podstawowych tornistrami/plecakami oraz zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkołach w roku szkolnym 2022/2023, materiały edukacyjne oraz zobowiązano do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu zbyt dużego obciążenia tornistrów.

Zbyt duże obciążenie uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych może powodować nasilenie bólu pleców, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej statyki ciała i w efekcie prowadzić do skrzywienia kręgosłupa. W trosce o stan zdrowia uczniów został wprowadzony prawny obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w placówkach podręczników i przyborów szkolnych. Spośród 19 skontrolowanych szkół w 14 zapewniono uczniom szafki z indywidualnymi, natomiast w 5 zapewniono inne miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych (regały, półki).

7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2022r. w szkołach wykazano, na 19 skontrolowanych placówek: 7 posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem, 2 szkolny zespół sportowy bez boiska, 6 salę rekreacyjno-zastępczą z boiskiem, 1 salę gimnastyczną i salę zastępczą z boiskiem. Trzy placówki nie posiadają infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W żadnej z kontrolowanych szkół pomimo posiadanej infrastruktury zajęć WF nie prowadzi się na korytarzach. Podobnie jak i w latach ubiegłych, w 2022 roku dokonano oceny posiadanej przez szkoły sprzętu sportowego pod kątem posiadania certyfikatów. Analiza uzyskanych danych wykazała, iż systematycznie zmniejsza się liczba szkół nie posiadających certyfikatów na sprzęt i urządzenia sportowe.

8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

Wakacje i ferie to czas, kiedy dzieci i młodzież wypoczywają od trudu szkolnego na zorganizowanych obozach, koloniach, półkoloniach. Na terenie powiatu międzyrzeckiego w sezonie letnim i zimowym 2022 wypoczywało ok. 2 tysięcy dzieci na 61 turnusach.

W ramach nadzoru nad zorganizowanym wypoczynkiem dzieci i młodzieży Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Międzyrzeczu przeprowadziła łącznie 60 kontroli, poddając kompleksowej ocenie 43 turnusy zarejestrowane w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Działania kontrolne prowadzone były wspólnie z Państwową Strażą Pożarną oraz Policją. Podczas wspólnych kontroli oceniano teren obiektów, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenie, gospodarkę odpadami, opiekę medyczną, warunki do prowadzenia żywienia i dożywiania, warunki do prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych, programy zajęć z uczestnikami, bezpieczeństwo p.poż oraz bezpieczeństwo na kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz przystaniach żeglarskich.

W ramach działań:

- skontrolowano 96% organizatorów
- przeprowadzono 9 spotkań edukacyjnych
- nieprawidłowości stwierdzono na 4 turnusach
- nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 500 zł
- nie odnotowano żadnej interwencji

Kontrole wypoczynku letniego to również działania edukacyjne w ramach kampanii [#BezpiecznejZdroweWakacje](#). Skontrolowane placówki otrzymały materiały edukacyjne i wskazówki jak zapewnić uczestnikom bezpieczny i zdrowy wypoczynek. Dzieci i młodzież dowiedziały się jak spędzać czas wolny, aby nie doznać uszczerbku na zdrowiu i nie powodować zagrożenia dla innych uczestników wypoczynku.

9. Działania edukacyjne podejmowane w zakresie higieny dzieci i młodzieży

W związku z powrotem w 2022 roku do stacjonarnej nauki w miesiącu maju rozpoczęto kampanię edukacyjną [#JakDbaćOZdrowie](#). Kampania miała na celu podniesienie świadomości zdrowotnej wśród najmłodszych. W ramach zajęć edukacyjnych z dziećmi poruszano takie tematy jak higiena, zdrowe odżywianie i aktywność fizyczna.

Miesiąc czerwiec to czas intensywnych działań edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego. Działania prowadzono w mediach społecznościowych oraz bezpośrednio w placówkach edukacyjnych. W ramach kampanii [#BezpiecznejZdroweWakacje](#) poruszano takie tematy jak chronić się przed słońcem, jak bezpiecznie bawić się nad wodą, jak zachowywać się podczas letnich wycieczek do lasu i co zrobić gdy ugryzie nas kleszcz, jak dbać o zdrowie i higienę oraz zdrowo się odżywiać. Ponadto do placówek oświatowo-wychowawczych przesłano ulotki edukacyjne przygotowane przez pracowników PSSE Międzyrzeczu (HDiM, PZOZ), z prośbą o dystrybucję wśród uczniów oraz wykorzystanie w pracy bieżącej. Akcją objęto 100 % przedszkoli, szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych na terenie powiatu międzyrzeckiego.

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU I REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY

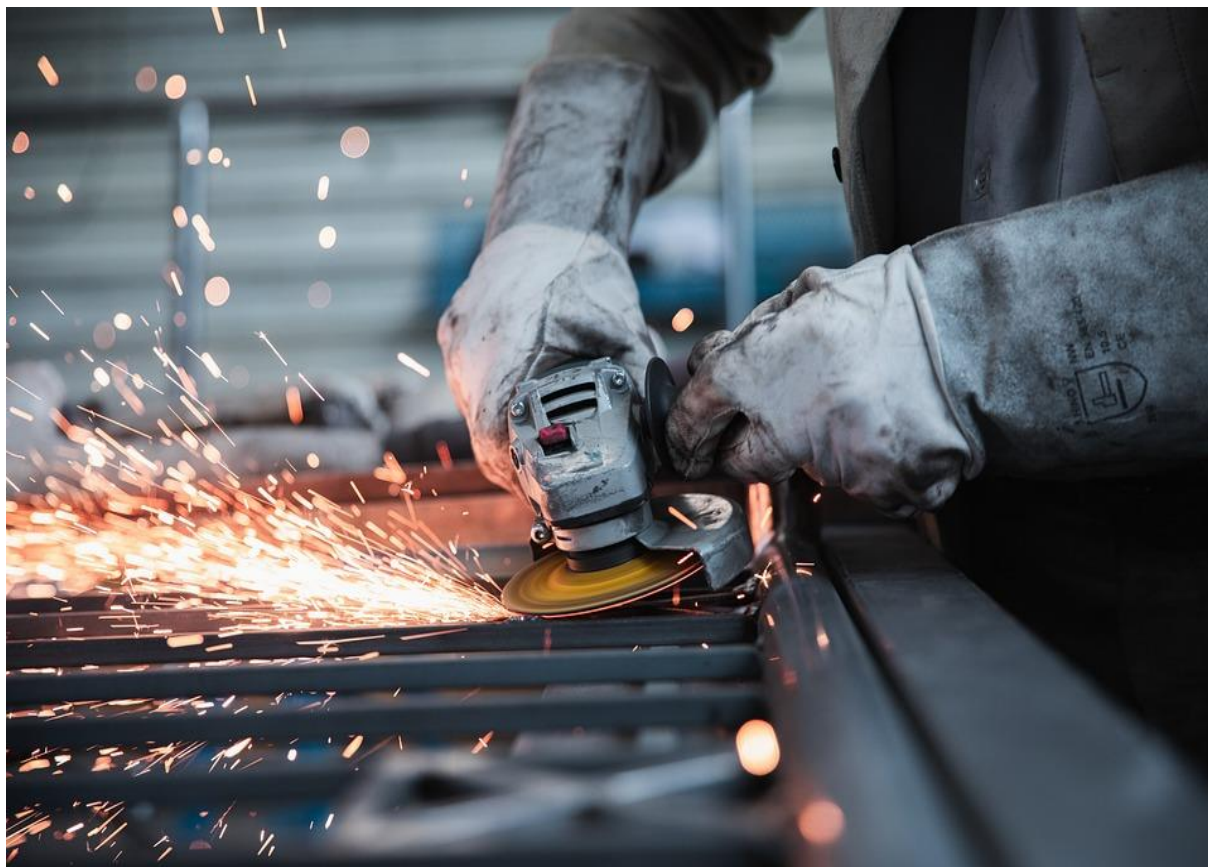
Pandemia COVID-19 uwydatniła znaczenie higieny rąk dla każdego, prostego działania, które może ograniczyć rozprzestrzenianie się infekcji dróg oddechowych i innych. Dlatego też w miesiącu październiku w ramach obchodów Światowego Dnia Mycia Rąk przeprowadzono w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu międzyrzeckiego akcję edukacyjną [#CzysteRęceMamBoOZdrowieDbam](#). W ramach akcji prowadzono w placówkach oświatowych zajęcia edukacyjne oraz warsztaty praktyczne z użyciem specjalistycznej lampy UV dotyczące prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk.

Działania były prowadzone we współpracy ze stanowiskiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.

10. Podsumowanie

1. Stan nadzorowanych obiektów oraz występujące w nich warunki higieniczno-sanitarne ulegają poprawie, co ma wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek zapewniła bezpieczne i higieniczne warunki. Niemniej jednak placówki oświatowo-wychowawcze potrzebują wielu nakładów finansowych, aby sprostać nowym wymaganiom. W 2022 roku nieprawidłowości skutkujące wydaniem decyzji administracyjnej stwierdzono w 6 obiektach tj. 12% skontrolowanych obiektów. Przeprowadzone w 2022 roku kontrole sprawdzające wykonanie nakazów wydanych decyzjami w latach poprzednich wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego w 6 obiektach.
2. W 2022 roku w 2 placówkach stwierdzono ograniczony dostęp do bieżącej ciepłej wody, w 3 niewłaściwy stan techniczno-sanitarny pomieszczeń sanitarno-higienicznych lub wyposażenia, natomiast w 1 niewłaściwy stan higieniczny.
3. Liczba placówek, w których stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych nie uległ radykalnej zmianie i w dalszym ciągu problem dotyka 5 szkół.
4. W 2022 roku odnotowano niewielki wzrost liczby kwestionowanych rozkładów zajęć lekcyjnych w stosunku do roku 2021. W 2022 – 10,8% natomiast w 2021 – 6,6% zakwestionowanych.
5. W październiku 2022 roku powrócono do oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w placówkach oświatowo-wychowawczych. W związku z powyższym dane dotyczące właściwego dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii są jedynie częściowe. W roku 2021 badań nie przeprowadzono. Niemniej jednak porównano dane do lat poprzednich i zauważono spadek stanowisk pracy niedostosowanych do zasad ergonomii (2018 – 14, 2%, 2019 – 5,6%, 2022 – 3,7%).
7. Analiza uzyskanych danych wykazuje, iż systematycznie zmniejsza się liczba szkół, które nie posiadają certyfikatów na meble edukacyjne oraz sprzęt i urządzenia sportowe, a baza sportowa z roku na rok ulega polepszeniu – przy placówkach edukacyjnych powstają kolejne pełnowymiarowe sale gimnastyczne z zapleczem sanitarnym.
8. W roku 2022 w zdecydowanej większości zimowych i letnich turnusów wypoczynkowych organizatorzy zapewnili uczestnikom wypoczynku bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Do zadań Sekcji Higieny Pracy PSSE w Międzyrzeczu należy sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu identyfikacji i oceny zagrożeń zawodowych oraz prowadzenia profilaktyki zdrowotnej pracowników w zakresie zagrożeń czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi dla zdrowia: fizycznymi, rakotwórczymi, biologicznymi, chemicznymi i wynikającymi ze sposobu wykonywania pracy, prowadzenie postępowań w sprawie stwierdzenia lub braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych a także nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowanie w działalności zawodowej niebezpiecznych substancji chemicznych lub ich mieszanin, produktów biobójczych, produktów kosmetycznych, detergentów, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Nadzorowane obiekty

W ewidencji działalności Sekcji Higieny Pracy w 2022 r. znajdowało się 139 zakładów pracy, zatrudniających 5895 pracowników. Podobnie jak w latach ubiegłych, większość nadzorowanych zakładów (48%) stanowiły zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Na terenie powiatu międzyrzeckiego znajdują się głównie przedsiębiorstwa produkcyjno - handlowo - usługowe

NADZÓR NAD WARUNKAMI W ŚRODOWISKU PRACY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W OBSZARZE CHEMIKALIÓW

prowadzące działalność w branży m.in. przetwórstwa tworzyw sztucznych, pozyskiwania i obróbki drewna, obróbki metalu, branży budowlanej, spożywczej oraz podmioty lecznicze.

Liczba zakładów objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w 2022 r.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów w ewidencji w 2022 r.
do 9	41
10-49	67
50-249	27
powyżej 250	4
Razem	139

2. Działalność kontrolno-represyjna

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 75 zakładów (54% nadzorowanych), w których skontrolowano warunki pracy 3396 pracowników, przeprowadzając 88 kontroli.

Najistotniejsze ryzyko zawodowe występowało w zakładach przemysłowych oraz pomiotach wykonujących działalność leczniczą i opiekę społeczną, w związku z tym w tych zakładach pracy przeprowadzono największą liczbę kontroli obejmując nadzorem znaczny odsetek zatrudnionych.

W obiektach objętych nadzorem nadal obserwuje się szereg uchybień, dotyczących podstawowych obowiązków, jakie nakłada na pracodawców Kodeks Pracy i akty wykonawcze do Kodeksu Pracy.

W analizowanym okresie, w wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego, wydano 21 decyzji, w tym 12 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy warunków pracy, które zawierały 42 nakazy dotyczące m.in.:

- badań i pomiarów środowiska pracy - 12 nakazów,
- obniżenia normatywów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia - 7 nakazów,
- oceny ryzyka zawodowego - 4 nakazy,
- czynników biologicznych w środowisku pracy – 4 nakazy,
- substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 3 nakazy,
- substancji chemicznych i ich mieszanin – 2 nakazy.

Ponadto zostały wystawione 2 postanowienia o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania ciężących obowiązków wymaganych decyzjami PPIS.

Z analizy narażenia zawodowego wynika, że w roku sprawozdawczym 326 pracowników było zatrudnionych w szkodliwych warunkach pracy, to znaczy w warunkach, w których stwierdzono stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczające dopuszczalne normy (NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie i NDN – Najwyższe Dopuszczalne Natężenie). Należy przy tym zaznaczyć, iż w wielu przypadkach pracownicy wykonywali pracę w przekroczeniach normatywów higienicznych kilku czynników szkodliwych jednocześnie. Narażenie na poszczególne grupy czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, dla których stwierdzono stężenia i natężenia przekraczające normatywy higieniczne, przedstawiało się następująco:

NADZÓR NAD WARUNKAMI W ŚRODOWISKU PRACY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W OBSZARZE CHEMIKALIÓW

- hałas – 309 pracowników (5,2%),
- czynniki chemiczne – 17 pracowników (0,3%),
- drgania mechaniczne (o działaniu ogólnym na organizm człowieka oraz miejscowe działające przez kończyny górne) – 6 pracowników (0,1%).

Narażenie zawodowe w środowisku pracy w latach 2020-2022

Rok	Liczba zakładów pracy, w których występują przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dopuszczalnych norm			
		Ogółem	Czynniki chemiczne	Pyły	Czynniki fizyczne
2020	30	347	0	0	347
2021	29	296	1	0	295
2022	29	326	17	0	309

W 2 zakładach pracy z uwagi na przekroczenie stężenia substancji chemicznych – manganu, sewofluranu, tlenku diazotu zobowiązano pracodawców decyzjami do zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy poprzez obniżenie stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia. Pracodawcy niezwłocznie podjęli działania w celu ich eliminacji. W rezultacie kontrole sprawdzające wykazały, że na wszystkich kwestionowanych stanowiskach pracy obniżono stężenia czynników chemicznych do poziomu poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia.

Dominującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w środowisku pracy powiatu międzyrzeckiego pozostaje nadal ponadnormatywny hałas, w którym wyeliminowanie przekroczeń jest często niemożliwe ze względów technicznych. W takim przypadku egzekwuje się stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, ograniczających narażenie pracowników, właściwej profilaktyki medycznej oraz odpowiednich środków ochrony indywidualnej, dostosowanych do rodzaju zagrożeń.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjno - egzekucyjnych oraz działań profilaktycznych poprawiono warunki pracy dla 28 pracowników w 5 zakładach pracy, w których obniżono do wartości zgodnych z obowiązującymi normatywami stężenia i natężenia czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.

3. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Na terenie powiatu międzyrzeckiego znajduje się w 31 zakładów, w których pracownicy mają kontakt zawodowy z substancjami i procesami o działaniu rakotwórczym i mutagennym.

Czynniki rakotwórcze, na które narażeni byli pracownicy to m.in.: chromiany (VI), trichloroetylen, promieniowanie X, tlenek etylenu, benzen, prace związane z narażeniem na pył drewna, krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

NADZÓR NAD WARUNKAMI W ŚRODOWISKU PRACY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W OBSZARZE CHEMIKALIÓW

W roku sprawozdawczym, na terenie powiatu międzyrzeckiego, skontrolowano 15 zakładów pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze i mutagenne. W bezpośrednim kontakcie z ww. czynnikami zatrudnionych było 138 pracowników (29 kobiet). W omawianej grupie zakładów przeprowadzono 15 kontroli podczas których egzekwowano od pracodawców zatrudniających pracowników w warunkach narażenia na działanie czynników rakotwórczych prowadzenie rejestrów tych czynników oraz stosowanie takich sposobów organizacji i wykonywania pracy, które zmniejszają liczbę narażonych pracowników lub czas pracy w warunkach narażenia.

W 1 przypadku stwierdzono uchybienia higienicznosanitarne w następującym zakresie:

- brak prowadzonego rejestru prac, których wykonywanie powoduje pozostawanie w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- brak przeszkolenia pracowników w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 1 decyzję nakazującą poprawę warunków pracy.

4. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu międzyrzeckiego narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych było ogółem 1137 pracowników. Przeprowadzono 25 kontroli w zakresie przestrzegania przez pracodawców obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22.04.2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

W 2022 r. wydano 1 decyzję administracyjną i 4 nakazy dotyczące zapewnienia oznakowania znakiem ostrzegawczym stref zagrożenia czynnikiem biologicznym, prowadzenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych i aktualizacji oceny ryzyka zawodowego uwzględniającą narażenie zawodowe pracowników z zakresu szkodliwych czynników biologicznych.

5. Nadzór sanitarny w obszarze chemikaliów

5.1. Niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy na terenie powiatu międzyrzeckiego w zakresie obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w 2022 r. było 112 podmiotów gospodarczych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 43 kontrole podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, 2 kontrole dystrybutorów, 1 kontrolę dalszego użytkownika – formulatora oraz 1 kontrolę importera chemikaliów. Podczas wykonywania czynności kontrolnych oceniano realizację przepisów – ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia REACH 1907/2006 oraz rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP (Classification, Labelling and Packaging)

przez podmioty gospodarcze. W 2 zakładach stosujących chemikalia stwierdzono nieprawidłowości. Dotyczyły one braku aktualnych kart charakterystyki oraz instrukcji/procedur bezpiecznego postępowania z niebezpiecznymi substancjami/mieszaninami chemicznymi stosowanymi na stanowiskach pracy. Postępowanie administracyjne w jednym przypadku zakończone zostało wydaniem decyzji administracyjnej.

5.2. Produkty biobójcze

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych w działalności zawodowej, sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi tj.: ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.

W 2022 r. w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi zostało przeprowadzonych 15 kontroli, w tym skontrolowano 2 udostępniających produkty biobójcze na rynku oraz 13 podmiotów stosujących produkty biobójcze w pracy zawodowej. Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

5.3. Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy egzekwowali przestrzeganie przepisów znowelizowanej Ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. z 2020r. poz. 2050 ze zm.) oraz rozporządzenia (WE) NR 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3. W 2022r. przeprowadzono 4 kontrole podmiotów stosujących prekursory narkotykowe. Uchybień nie stwierdzono.

5.4. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji Higieny Pracy PSSE w Międzyrzeczu przeprowadzili 4 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Kontrole nie wykazały naruszenia przepisów prawnych.

Otrzymało 6 zgłoszeń podejrzenia zatrucia / zatrucia środkami zastępczymi od podmiotów leczniczych. Uzyskane informacje o podejrzeniu zatrucia/ zatruciach dopalaczami przekazane zostały do Komendy Powiatowej Policji w Międzyrzeczu w celu szybkiego reagowania na zagrożenia związane z przyjmowaniem ww. środków. Umieszczano na bieżąco dane o podejrzeniu zatrucia/ zatruciu środkami zastępczymi w Systemie Monitorowania Informacji o Dopalcaczach (SMIOD)

Raporty doraźne oraz miesięczne z działań prowadzonych w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi były przekazywane w postaci meldunków do Lubuskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

NADZÓR NAD WARUNKAMI W ŚRODOWISKU PRACY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W OBSZARZE CHEMIKALIÓW

W czerwcu 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu przesłał do podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz podmiotów przeprowadzających badania pośmiertne i do Prokuratury Rejonowej w Międzyrzeczu pisma przypominające o obowiązku zgłaszania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Międzyrzeczu przypadków wystąpienia zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenia wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Podejmowane były inicjatywy dotyczące upowszechniania problematyki przeciwdziałania używaniu środków zastępczych (przekazywano przedsiębiorcom oraz ich służbom BHP, udostępniano w mediach społecznościowych informacje na temat szkodliwości „dopalaczy”).

Współpracowano z pracownikami innych komórek organizacyjnych PSSE Międzyrzecz (pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz pracownikiem Higieny Dzieci i Młodzieży) w zakresie przeciwdziałania narkomani.

5.5 Nadzór nad zakładami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami

W tej kategorii w ewidencji ujęto w 2022 r. 6 obiektów, w tym:

- 1 zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki, skontrolowano 1 zakład,
- 5 obiektów obrotu kosmetykami, skontrolowano 4 obiekty.

Firmą produkującą kosmetyki na terenie powiatu międzyrzeckiego jest spółka Living Food.

W zakładzie jest prowadzona działalność polegająca na produkcji i konfekcjonowaniu produktów kosmetycznych takich jak: kremy do twarzy, serum, toniki do twarzy, płyny micelarne do twarzy, pianki do twarzy, pianki samoopalające, żele do higieny intymnej. Produkty wprowadzane do obrotu pod marką „Shelee”

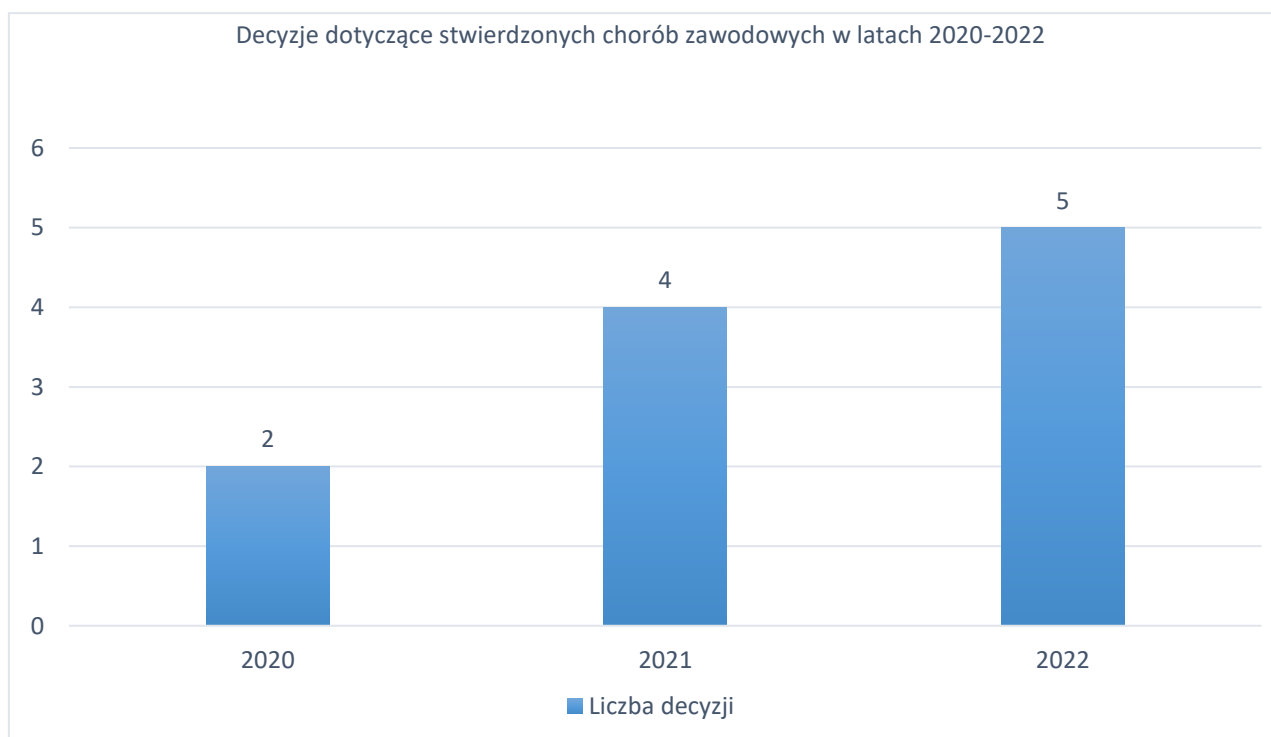
6. Choroby zawodowe

W 2022 r. wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej (w 2021r – 6 zgłoszeń).

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu wydał 5 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu choroby zawodowe dotyczyły następujących jednostek chorobowych:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 2 przypadki,
- przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy pod postacią zespołu cieśni w obrębie nadgarstka – 2 przypadki,
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu – 1 przypadek.

7. Podsumowanie

1. Odnotowano niewielki wzrost liczby pracowników pracujących w warunkach przekroczonych norm czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
2. Czynnikiem szkodliwym dla zdrowia pracowników, dominującym w środowisku pracy, jest nadmierny hałas. Łączna liczba pracowników narażonych na oddziaływanie hałasu w powiecie międzyrzeckim stanowiła 5,2% ogółu zatrudnionych. Związane jest to głównie z częstym brakiem możliwości technicznych wyeliminowania tego czynnika ze środowiska pracy. Konieczna jest w związku z tym kontynuacja nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na hałas.
3. Higieniczne warunki pracy w zakładach, które były objęte nadzorem poprawiają się, jednak jednym z częstych nieprawidłowości jest nierealizowanie przez pracodawców obowiązku systematycznego wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia.
4. Na średnim poziomie utrzymuje się liczba stwierdzonych chorób zawodowych. W zakładach pracy, w których stwierdzono choroby zawodowe przeprowadzane są wizytacje w zakresie profilaktyki chorób zawodowych.
5. Zauważa się wzrost liczby pracowników z zagranicy (głównie z Ukrainy). Osoby te zatrudniane są zarówno na umowę o pracę jak i umowę zlecenie. Zwraca się uwagę czy warunki pracy dla obcokrajowców nie odbiegają od obowiązujących przepisów.

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje egzekwowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie: planowania, lokalizowania, projektowania, budowy oraz użytkowania obiektów budowlanych. Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego kończą się w momencie dopuszczenia do użytku obiektu budowlanego i wyprzedzają działania służb bieżącego nadzoru sanitarnego.

1. Działalność kontrolna

Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- uczestniczenie w postępowaniach w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów lub zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin,
- uczestniczenie w postępowaniach w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących: budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,
- wyrażanie zgody w sprawach określonych w przepisach.

2. Zajęte stanowiska w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

2.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W postępowaniach w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dotyczących projektów lub zmian: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin wydano ogółem 37 opinii sanitarnych,

w tym: 2 opinie sanitarne uzgadniające odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko, 16 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz 19 opinii sanitarnych, w tym 1 opinia negatywna, opiniujących projekty lub zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin. W wydanych opiniach określano warunki, jakie powinny być uwzględnione w opracowywanych lub zmienianych planach. Miały one na celu ograniczanie i eliminowanie zagrożeń życia i zdrowia ludzi.

2.2. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W postępowaniach w ramach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wydano ogółem 62 opinie sanitarne, w tym 9 opinii negatywnych. Wydano 54 opinie sanitarne, w tym 2 opinie negatywne, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dla 2 przedsięwzięć stwierdzono obowiązek sporządzenia raportu i określono jego zakres. Wydane opinie dotyczyły w szczególności następujących przedsięwzięć: obiekty przemysłowe (6 opinii), elektrownie fotowoltaiczne (26 opinii), elektrownie wiatrowe (1 opinia), obiekty infrastruktury technicznej (6 opinii), obiekty drogowe i mostowe (7 opinii), obiekty budownictwa ogólnego (8 opinii). W sprawie zaopiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydano 8 opinii sanitarnych, w tym 7 opinii negatywnych. Opinie negatywne dotyczyły przedsięwzięć polegających na: budowie instalacji do przetwarzania odpadów w Brójcach gmina Trzciel i Nowej Niedrzewicy gmina Przytoczna. Budowie stacji demontażu pojazdów i skupu złomu w Templewie gmina Bledzew, przebudowie instalacji do przetwarzania odpadów w Międzyrzeczu oraz uruchomieniu zakładu produkcji wyrobów betonowych i materiałów budowlanych z wykorzystaniem odpadów w Brójcach gmina Trzciel. W opinii pozytywnej określano warunki realizacji przedsięwzięcia, które powinny być uwzględnione w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz w projekcie budowlanym. Miały one na celu ograniczanie i eliminowanie zagrożeń życia i zdrowia ludzi.

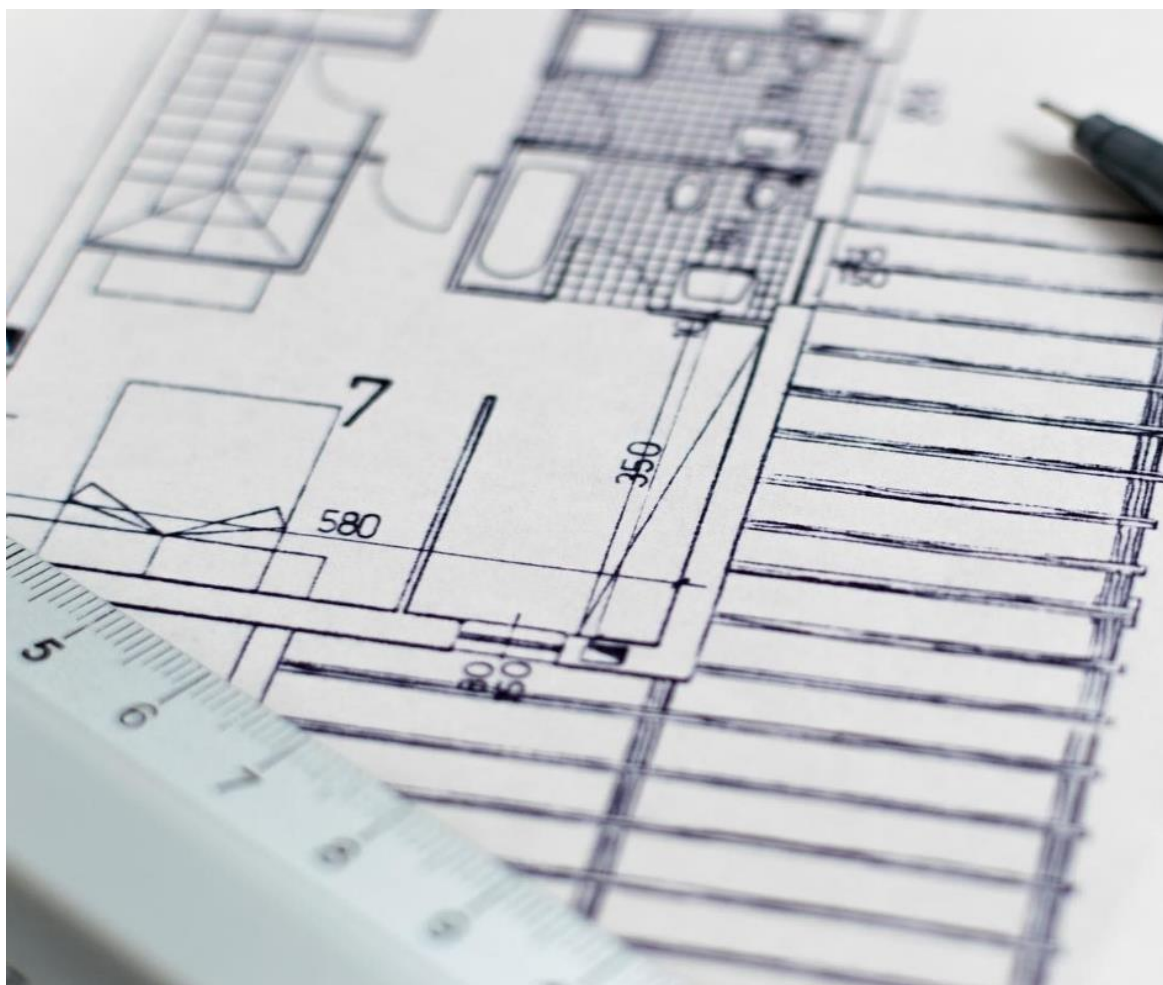

2.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Wydano 1 opinię sanitarną uzgadniającą projekt technologiczny kuchni w budynku stołówki szkolnej.

2.4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego

Ogółem zajęto 39 stanowisk, w tym: wydano 20 opinii sanitarnych stwierdzających zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym. Dotyczyły one między innymi następujących obiektów budowlanych: budynki mieszkalne wielorodzinne (2 opinie), budynki handlowe i usługowe (3 opinie), budynek przedszkola ze żłobkiem (1 opinia), budynki magazynowe i produkcyjne (4 opinie), budynek oddziału szpitala (1 opinia), budynki domu dziecka (2 opinie), budynek sali wiejskiej (1 opinia), hala namiotowa nad boiskiem szkolnym (1 opinia), stacja paliw (1 opinia), sieć kanalizacyjna, sieć wodociągowa, studnie (2 opinie), budynek muzeum (1 opinia), gabinet lekarski w budynku usługowym (1 opinia). Dla 2 obiektów budowlanych wydano opinie sanitarne na podstawie przedłożonych dokumentów – bez przeprowadzenia oględzin. Dla 19 obiektów budowlanych nie wniesiono sprzeciwu i uwag w trybie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane. Ww. obiekty budowlane zostały wybudowane zgodnie z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę, z uwzględnieniem wymagań higienicznych i zdrowotnych określonych w obowiązujących przepisach. Wobec braku zagrożenia życia i zdrowia ludzi, nie wniesiono sprzeciwu i uwag wobec zamiaru przystąpienia do ich użytkowania. W przypadku 4 obiektów budowlanych wniesiono zastrzeżenia w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

2.5. Inne sprawy

Ogółem wydano 11 opinii sanitarnych, w tym 2 opinie negatywne. Wydane opinie dotyczyły:

- wydano 7 opinii sanitarnych zawierających wnioski, które należy uwzględnić w opracowywanych projektach: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin. Miały one na celu ograniczanie i eliminowanie zagrożeń życia i zdrowia ludzi,
- wydano 2 opinie sanitarne, stwierdzające spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych określonych w obowiązujących przepisach, w przebudowanych obiektach budowlanych,
- wydano 1 opinię sanitarną odmawiającą uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku usługowego na dom seniora,
- wydano 1 opinię sanitarną uzgadniającą pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projekt decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na budowę 8 budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

2.6. Kontrole (wizytacje) obiektów budowlanych

Ogółem przeprowadzono 20 kontroli obiektów budowlanych, w tym:

- 18 kontroli zgłoszonych do użytkowania obiektów budowlanych,
- 2 kontrole, w związku z wydaniem opinii sanitarnych dla istniejących obiektów budowlanych, w których dokonano przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania,

Po przeprowadzeniu kontroli obiektów budowlanych wydawane były opinie sanitarne, w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

3. Podsumowanie

Ilość wykonanych zadań w roku 2022:

Liczba zajętych stanowisk ogółem - 150, w tym negatywnych – 12.

Ilościowe zestawienie wykonanych działań w każdym z wymienionych kierunków, w ciągu ostatnich 4 lat ujęto w poniższej tabeli:

L.p.	Rodzaj działalności	Rok			
		2019	2020	2021	2022
1.	Liczba zajętych stanowisk dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	19	27	38	37
2.	Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	83	2	89	62
3.	Liczba zajętych stanowisk dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	5	8	5	1
4.	Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	26	12	15	39
5.	Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw	23	16	30	11
6.	Liczba wydanych zgód w sprawach określonych w przepisach	-	-	-	-
7.	Liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania	33	15	13	20
8.	Liczba przeprowadzonych kontroli w trakcie budowy obiektów budowlanych	4	4	-	-
9.	Liczba przeprowadzonych kontroli istniejących obiektów budowlanych	4	4	9	2

W ramach działalności statutowej zapobiegawczy nadzór sanitarny współdziałał z: wydziałami budownictwa i ochrony środowiska Urzędów Miast i Gmin powiatu międzyrzeckiego, Starostwem Powiatowym w Międzyrzeczu, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu oraz Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Międzyrzeczu. Współpraca ta polegała między innymi na przekazywaniu wydawanych opinii.

Realizacja działań edukacyjnych podejmowanych w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2022 roku wynikały z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia, aktualnych problemów i potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnej oraz sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu międzyrzeckiego

Głównym celem działalności było promowanie zdrowego stylu poprzez kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych, zaznajamianie z czynnikami ryzyka chorób, popularyzowania zasad zdrowego stylu życia oraz mobilizowanie do odpowiedzialności i dbałości o zdrowie własne i swoich najbliższych.

W 2022 roku podejmowano działania z zakresu m.in. profilaktyki chorób zakaźnych, w tym SARS-CoV-2 i grypy, racjonalnego odżywiania i znaczenia ruchu w życiu człowieka, zapobiegania nowotworom, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego, zapobiegania zakażeniom HIV i zachorowaniom na AIDS, bezpieczeństwa żywności.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Realizowane były we współpracy z samorządem lokalnym, pałcówkami oświatowo – wychowawczymi, PCK, Komendą Powiatową Policji w Międzyrzeczu, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu, lokalnymi przedsiębiorcami.

Zagadnienia problemowe realizowane były na terenie powiatu międzyrzeckiego poprzez krajowe i wojewódzkie programy edukacyjne oraz kampanie i akcje promujące zdrowie.

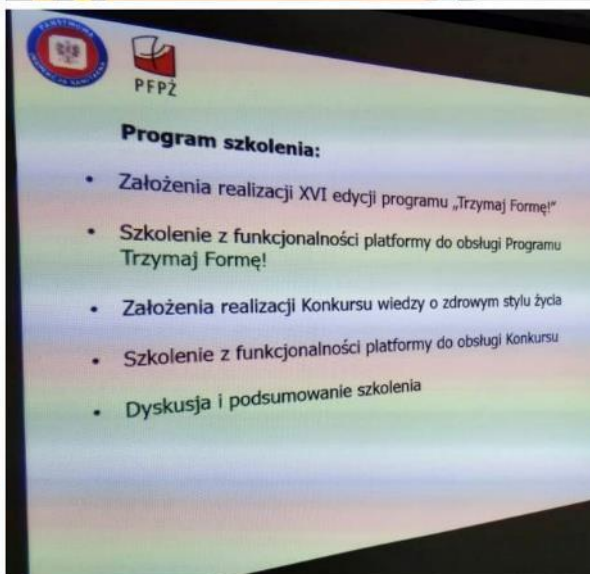
1. Programy edukacyjne

1.1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki. Program skierowany jest do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 do programu przystąpiło 13 szkół podstawowych.

W grudniu zorganizowano szkolenie dla koordynatorów szkolnych programu. W szkoleniu uczestniczyło 9 osób.

1.2. Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Program adresowany jest przede wszystkim do dzieci 6-letnich uczęszczających do przedszkoli oraz ich rodziców i opiekunów.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego oraz opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli. W powiecie międzyrzeckim w roku 2022 program realizowało 5 przedszkoli.

1.3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program adresowany do uczniów kl. IV szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat).

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2022/2023 do programu przystąpiło 7 szkół. W grudniu przeprowadzono naradę szkoleniową dla nauczycieli, w której uczestniczyło 9 osób.

1.4. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem HIV oraz kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z tym wirusem. W 2022r. działania koncentrowały się głównie wokół promocji świadomego testowania w kierunku HIV oraz popularyzacji bezpiecznych zachowań. Z okazji Światowego Dnia AIDS (1 grudnia) oraz kampanii społecznej #jedynytakitest (od 16 listopada) zorganizowano intensywną kampanię edukacyjną, której ideę rozpropagowano w mediach społecznościowych, na stronie internetowej oraz placówkach oświatowo - wychowawczych. Jednocześnie prowadzono spotkania edukacyjne z uczniami wszystkich szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu. Edukacją objęto 230 uczniów.

1.5. Program edukacyjny „Znamię? Znam je!”

Program edukacyjny profilaktyki czerniaka. Celem głównym programu jest upowszechnianie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz uczniów starszych klas szkół podstawowych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W 2022 roku zainaugurowano realizację programu w powiecie międzyrzeckim. Do programu zgłosiło się 12 szkół podstawowych oraz jedna szkoła ponadpodstawowa - Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Skwierzynie.

1.6. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Głównym celem programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej nowotworów wśród ogółu społeczeństwa. Zapoznanie z zasadami Kodeksu Walki z Rakiem, budowanie świadomości zdrowotnej poprzez upowszechnienie sposobów zapobiegania nowotworom, uwrażliwienie na fakt istnienia problemu raka piersi i szyjki macicy, wyrobienie nawyku samokontroli piersi poprzez regularne ich samobadanie.

W roku 2022 w ramach programu prowadzono wykłady dla pracowników firmy produkcyjnej oraz zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Edukacja objęto 111 osób. W mediach społecznościowych i stronie PSSE pojawiały się tematyczne posty i artykuły. W październiku 2022r. pracownicy PSSE zorganizowały happening związany z Miesiącem Profilaktyki Raka Piersi i odwiedzały instytucje użyteczności publicznej (Urząd Miejski, Urząd Pracy, Komenda Policji, Hala Widowiskowo - Sportowa, Środowiskowy Dom Samopomocy, apteki, sklepy) informując o konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych w kierunku nowotworów piersi i szyjki macicy.

2. Akcje i kampanie promujące zdrowie

2.1. Światowy Dzień Bez Tytoniu 31 maja

Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu - trzeci czwartek listopada

W ramach realizacji kampanii antytytoniowych prowadzono działania informacyjno – edukacyjne na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter), w punktach informacyjno – edukacyjnych podczas festynów lokalnych, przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla

uczniów szkoły podstawowej, dystrybuowano materiały edukacyjne w zakładach pracy. Edukacją objęto 300 osób.

2.2. Bezpieczne i zdrowe ferie zimowe/wakacje

Akcje edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego i letniego. Dyrektorzy placówek otrzymali ulotki pt. Bezpieczne Ferie/Wakacje przygotowane przez pracowników PSSE w Międzyrzeczu z prośbą o dystrybucję wśród uczniów oraz wykorzystanie w pracy bieżącej. Przeprowadzono również we współpracy z Policją i Strażą Pożarną pogadanki z uczestnikami wypoczynku zimowego. Podczas kontroli i wizytacji placówek wypoczynku letniego dzieci i młodzieży prowadzono rozmowy indywidualne, rozdawano materiały edukacyjne (47), przeprowadzono 12 pogadań z uczestnikami wypoczynku letniego. Edukacją objęto 670 osób. Zamieszczono również informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas wypoczynku na stronie internetowej i w mediach społecznościowych PSSE.

2.3. Światowy Dzień Zdrowia 2022

„Our planet, our health - Nasza planeta, nasze zdrowie”

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest każdego roku 7 kwietnia. Termin ten jest związany z rocznicą powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Co roku motyw przewodni poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy problem w obszarze zdrowia publicznego na świecie. W Światowym Dniu Zdrowia 2022, WHO skupił globalną uwagę na pilnych działaniach niezbędnych do utrzymania ludzi i planety w zdrowiu oraz wspierania ruchu na rzecz tworzenia społeczeństw skoncentrowanych na dobrobycie.

Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie przeszło 13 mln zgonów na całym świecie wynika z możliwych do uniknięcia przyczyn środowiskowych. Obejmują one m.in. kryzys klimatyczny, który jednoznaczny jest z kryzysem zdrowotnym. Wraz z pogarszającymi się warunkami środowiska zwiększa się ilość zachorowań na choroby cywilizacyjne, w tym szczególnie na choroby układu oddechowego, układu krążenia i nowotwory.

W ramach obchodów przesłano pisma z materiałami edukacyjnymi do 35 placówek na terenie powiatu, zamieszono tematyczne artykuły w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej PSSE, przeprowadzono prelekcje i pogadanki w placówkach oświatowych (70 osób) oraz zorganizowano imprezę prozdrowotną dla pracowników PSSE 35 osób)

2.4. Higiena jamy ustnej i profilaktyka próchnicy

W związku z obchodami Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej (20 marca) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu zwrócił się z apelem do wszystkich Dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych w powiecie międzyrzeckim o przeprowadzenie w placówkach działań edukacyjnych uświadamiających znaczenie właściwej higieny jamy ustnej. W mediach społecznościowych zamieszono tematyczne posty.

2.5. Szczepienia ochronne – Europejski Tydzień Szczepień

W ramach akcji do podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz do placówek oświatowych przekazywano materiały edukacyjne zaleceniem wykorzystania podczas bieżącej pracy, w sekcji Epidemiologii uruchomiono punkt informacyjno – edukacyjny, w którym każdy zainteresowany szczepieniami mógł uzyskać niezbędne informacje, prowadzono również akcje informacyjną w mediach społecznościowych

2.6. Światowy Dzień Mycia Rąk

Jest to akcja, która zachęca do regularnego mycia rąk jako kluczowego elementu profilaktyki przeciw biegunce i infekcjom układu oddechowego.

W związku z powyższym do wszystkich placówek oświatowo - wychowawczych na terenie powiatu międzyrzeckiego wysłano pismo wraz z materiałami edukacyjnymi z prośbą o przeprowadzenie działań edukacyjnych uświadamiających znaczenie właściwej higieny rąk. Ponadto w ramach akcji odwiedzono placówki edukacyjne, w których zapoznano dzieci z tematyką higieny rąk, dróg przenoszenia zakażeń oraz przedstawiono zagrożenia spowodowane brakiem higieny. Przeprowadzono pogadankę z pokazem filmu oraz ćwiczenia prawidłowej higieny rąk przy użyciu lampy UV. Edukacją objęto 140 osób.

2.7. Ogólnopolski Dzień Tornistra

Jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka jest kształtowanie właściwej postawy ciała. Nawyki związane z noszeniem zbyt dużego obciążenia na plecach oraz utrzymywanie nieprawidłowej postawy ciała, mogą przyczynić się do bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc i nieprawidłowej statyki ciała, a w efekcie doprowadzić do poważnych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych.

W związku z powyższym prowadzono akcję edukacyjną wśród uczniów, nauczycieli i dyrektorów związaną z prawidłowym pakowaniem tornistra oraz wpływem zbyt ciężkiego tornistra na zdrowie uczniów. Akcję prowadzono w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz na stronach społecznościowych.

2.8. Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) „Wybieraj bezpieczną żywność”

W 2022 roku odbyła się druga edycja kampanii. Jej celem jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania skierowana jest do grupy odbiorców, którzy nie są specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i odżywiania, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. W ramach kampanii na terenie powiatu przeprowadzono zajęcia edukacyjne z uczniami, rodzicami dzieci w wieku przedszkolnym, pracownikami szkolnych jadłodajni, pedagogami, dystrybuowano materiały kampanijne, w mediach społecznościowych zamieszczano informacje dotyczące kampanii. Edukacją objęto 273 osób.

2.9. Wojewódzka kampania „Żyj pełnią życia bez energetyka”

Ogromna popularność napojów energetycznych wśród dzieci i młodzieży spowodowana nieograniczonymi możliwościami ich zakupu oraz nieświadomością dzieci, młodzieży oraz rodziców, na temat potencjalnych skutków nadużywania tego rodzaju napojów, skłoniła Państwową Inspekcję Sanitarną województwa lubuskiego do rozpoczęcia kampanii informacyjno – edukacyjnej „Żyj pełnią życia bez energetyka” (październik 2022r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu włączył się do kampanii organizując spotkania dla uczniów szkół na terenie powiatu. W 2022 roku przeprowadzono 5 zajęć, edukacją objęto 110 uczniów.

2.10. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach/

18 listopada - Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

W dniach 18-24 listopada 2022 roku obchodziliśmy Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach (WAAW, ang. World Antibiotic Awareness Week), który został ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia w 2015 r.

Głównym celem EAAD i WAAW jest podkreślenie znaczenia odpowiedzialnego stosowania antybiotyków zaprzestając nieuzasadnionego ich przyjmowania, a także zachęcanie pacjentów do stosowania się do zaleceń lekarskich dotyczących odpowiedniego sposobu przyjmowania antybiotyków.

W ramach kampanii prowadzono rozmowy indywidualne oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach służby zdrowia, wysłano pisma informacyjne do wszystkich placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu międzyrzeckiego, prowadzono kampanie informacyjna w mediach społecznościowych i na stronie internetowej

3. Pozostałe działania:

Na terenie powiatu prowadzono również działania wynikające z potrzeb społeczności lokalnej oraz z sytuacji epidemiologicznej powiatu. Organizowano punkty informacyjno – edukacyjne podczas lokalnych festynów, prowadzono rozmowy indywidualne, przeprowadzano pomiary ciśnienia krwi i analizowano masę ciała, dystrybuowano materiały edukacyjne. W mediach społecznościowych poruszane są tematy związane ze zdrowym stylem życia, profilaktyka uzależnień, profilaktyką chorób zakaźnych. Po wybuchu wojny w Ukrainie i napływie uchodźców prowadzono kampanię informacyjno – edukacyjną z zakresu profilaktyki zdrowia.

4. Podsumowanie

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz pogłębienie świadomości w zakresie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Powyższe działania obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych zarówno w terenie jak i w mediach społecznościowych i na stronie internetowej. Propagowano zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie, zachęcano do aktywności fizycznej, prowadzono edukację na temat higieny rąk i jamy ustnej pod hasłem [#WiemJakDbaćOZdrowie](#), informowano o zasadach bezpiecznego spędzania czasu wolnego, profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworów, profilaktyki uzależnień, promowano szczepienia ochronne.

W 2022 roku przeprowadzono 39 wizytacji oświatowo – zdrowotnych, które dotyczyły oceny realizacji programów oraz diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych podejmowanych w placówkach. Prowadzono również działalność szkoleniową i informacyjną. Organizowano i współorganizowano szkolenia, narady, spotkania edukacyjne oraz punkty informacyjno – edukacyjne, ćwiczenia, pokazy, konkursy, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Przy realizacji działań prozdrowotnych współpracowano z innymi komórkami Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Międzyrzeczu, a także z samorządem lokalnym, podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi oraz lokalnymi instytucjami i organizacjami. Prowadzone działania profilaktyczne przyczyniają się do wzrostu świadomości uczniów oraz wszystkich mieszkańców powiatu w kontekście dbałości o własne zdrowie oraz kształtowania stałych, świadomych postaw prozdrowotnych. W 2022 roku media społecznościowe PSSE w Międzyrzeczu (Twitter oraz Facebook) obserwowało 2227 osób.

